ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЕМЕЛЬКИНО АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
КАРАР

№ 79 19.12.2018 ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Уставы турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Сайлау кодексы, «җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2007 елның 15 июнендәге 100-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы нигезендә» Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында "28.07.2004 №45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы белән, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге уставын Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Советы хәл итте:

1.Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының " Емелькино авыл җирлеге «муниципаль берәмлеге Уставын 1 нче кушымтага ярашлы кабул итәргә.

2.9 нчы Пункт, 1 нче кушымтаның 5 нче маддәсенең 14 нче пункты 01.01.2019 елдан үз көченә керә.

3.Үз көчен югалткан дип тану:

- Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Советының «Аксубай муниципаль районы «"Емелькино авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы турында " 2010 елның 31 августындагы 10 номерлы карары

- Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино муниципаль берәмлеге Уставыңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар № 11, 17.08.2012 ел

- Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында 2014 елның 24 апрелендәге 5А номерлы карар

- 2015 елның 6 мартындагы 8 номерлы Аксубай муниципаль районы Емелькино муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар

- 2015 елның 21 декабрендәге 12 номерлы Аксубай муниципаль районы Емелькино муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар

- Республика Аксубай муниципаль районы Емелькино муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар № 38, 01.02.2017 ел

- Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге «муниципаль берәмлеге Уставы турында «2018 елның 1 октябрендәге 71 номерлы карары

4.Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының " Емелькино авыл җирлеге «муниципаль берәмлегенең әлеге уставын федераль закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен Юстиция органына җибәрергә.

5. Әлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга http://aksubayevo.tatarstan.ru, мәгълүмат стендларында. Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга http://pravo.tatarstan.ru/ Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә.

6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Татарстан Республикасы

Аксубай муниципаль районы

Емелькино авыл җирлеге рәисе: Н.И.Михайлова

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ "АКСУБАЕВСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН" 06-641/13 СОВЕТ ЕМЕЛЬКИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ИНН 1603000796 ОГРН 1021605354980

Принят решением Совета
Емелькинского сельского
поселения № 79 от 19 декабря 2018 года
Председатель Совета Емелькинского
сельского поселения

______________________Н.И.Михайлова

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЕМЕЛЬКИНО АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ" МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ УСТАВЫ

Емелькино авылы
2018ел

Created by Universal Document Converter

Бүлек I. Гомуми нигезләмәләр

1 нче маддә. «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге»муниципаль берәмлегенең исеме һәм хокукый статусы

1. «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районыныңельелькинский авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә авыл җирлеге статусы бирелгән.

2. Муниципаль берәмлекнең рәсми исеме муниципаль берәмлек Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькинское авыл җирлеге (алга таба текст буенча торак пункт).

3. Муниципаль берәмлек Татарстанелькинское авыл җирлеге Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы составына керә.

2 нче маддә. Торак пунктның территориаль төзелеше

1. Торак пункт территориясе составына торак пунктлар керә:
Емелькино авылы
яңа чуваш адәм авылы
Сосновка авылы
Иске Чуаш адәм авылы
Черемушка авылы

2. Торак пунктның административ үзәге – Емелькино авылы.

3. Торак пункт чикләре «Аксубай муниципаль районы «муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 19-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән.

4. Торак пункт территориясе составына милек формасына һәм максатчан билгеләнешенә карамастан җирләр керә.

5. Торак пункт чикләрен үзгәртү, аны үзгәртеп кору Татарстан Республикасы Законы белән законнарда билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

3 нче маддә. Гражданнарның җирле үзидарәне гамәлгә ашыру хокукы

1. Җирле үзидарә Россия Федерациясе гражданнары тарафыннан җирле референдумнарда, муниципаль сайлауларда һәм турыдан-туры ихтыяр белдерүнең башка формаларында катнашу, шулай ук әлеге Уставта каралган сайлап куелган һәм башка җирле үзидарә органнары аша гамәлгә ашырыла.

Created by Universal Document Converter

2. Гражданнар җирле үзидарәне турыдан-туры да, үз вәкилләре аша да, җенесенә, расасына, милләтенә, теленә, чыгышына, милек һәм вазифа хәленә, дингә мөнәсәбәтенә, ышануларына, иҗтимагый берләшмәләргә каравына карамастан, тигез хокукларга ия.

Торак пункт территориясендә даими яки күбесенчә яшәүче чит ил гражданнары җирле үзидарә гамәлгә ашырганда Россия Федерациясенең халыкара килешүләренә һәм федераль законнарга ярашлы хокукларга ия.

3. Һәркем җирле үзидарә органнарына һәм вазифаи затларга турыдан-туры мөрәҗәгать итәргә, җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат алырга хокуклы.

4. Гражданнар җирле үзидарә органнарына сайларга һәм сайланырга хокуклы.

5. Россия Федерациясенең дәүләт телен белгән гражданнар муниципаль хезмәтне үтү өчен тигез шартларга һәм аның үтү өчен тигез шартларга ия, аның җенесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә, ышануларга, иҗтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга карамастан.

6. Җирлекнең җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары һәркемгә аның хокукларына һәм ирекләренә турыдан-туры кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышу мөмкинлеген, шулай ук, әгәр законда башкасы каралмаган булса, җирлекнең җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында гражданнарның башка тулы һәм ышанычлы мәгълүмат алу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

7. Җирле үзидарә органнары массакүләм мәгълүмат чаралары аша һәм башка ысул белән халыкка даими рәвештә торак пунктны һәм аның аерым территорияләрен үстерүнең иң мөһим мәсьәләләре, гомуми файдаланудагы транспорт, торак-коммуналь хуҗалык эше, халыкка төрле хезмәтләр күрсәтүче социаль-мәдәни һәм башка учреждениеләр һәм хезмәтләр челтәрен үстерү, социаль ташламалар, җәмәгать тәртибен саклау торышы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итәләр.

8. Гражданнар, оешмалар, әгәр аларның хокуклары һәм ирекләре бозылган дип санасалар, җирле үзидарә органнары һәм вазифаи затларының карарларын, гамәлләрен (гамәлсезлеген) судта бәхәсләшергә хокуклы.

4 нче маддә. Җирле үзидарә органнары структурасы

1. Җирлекнең җирле үзидарә органнары структурасына җирлек Советы, җирлек башлыгы, җирлекнең башкарма комитеты, җирлекнең Ревизия комиссиясе, уставка ярашлы рәвештә төзелә торган башка җирле үзидарә органнары керә.

2. Җирле үзидарә органнары структурасын үзгәртү әлеге уставка үзгәрешләр кертү юлы белән башкарыла.

5 нче маддә. Җирле әһәмияттәге торак пункт мәсьәләләре

Created by Universal Document Converter

1. Торак пункт карамагындагы җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә түбәндәгеләр керә::

1) җирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, җирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап төзү һәм раслау;

2) җирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм бетерү;

3) җирлекнең муниципаль милкендә булган милеккә ия булу, файдалану һәм аның белән идарә итү;

4) торак пунктлар чикләрендә янгын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәэмин итү;

5) торак пунктта яшәүчеләрне элемтә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

6) ял оештыру һәм авыл халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

7) Җирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, җирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;

8) торак пунктның архив фондларын формалаштыру;

9) торак пункт территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, күрсәтелгән Кагыйдәләргә ярашлы рәвештә торак пункт территориясен төзекләндерүне оештыру

10) адреслашу объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл челтәре элементларына исемнәр бирү (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк яки муниципаль-ара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның җирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), торак пункт чикләрендәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый исемнәрне үзгәртү, юкка чыгару, мәгълүматны Дәүләт адреслы реестрлар;

11) авыл хуҗалыгы җитештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

12) торак пунктта балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) җәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыру;

14) каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау буенча эшчәнлекне оештыруда катнашу;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм җирләү урыннарын тоту;

16) торак пункт чикләрендә халыкны су белән тәэмин итүне, су чыгаруны, халыкны ягулык белән тәэмин итүне Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыру;

17) торак пунктлар чикләрендә җирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге;

Created by Universal Document Converter

18) торак пункт территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдəниятен саклауга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

19) авыл җирлегендә яшәүчеләрнең күпләп ял итү өчен шартлар тудыру һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыру, шул исәптән гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буйларына ирекле керүен тәэмин итү.

20) "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында"2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә торак пунктны үстерүне стратегик планлаштыруны гамәлгә ашыру;

2. Федераль законнарга ярашлы рәвештә, җирлекнең җирле үзидарә органнары Аксубай муниципаль районының җирле үзидарә органнары белән җирлек бюджетыннан муниципаль район бюджетына Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бирелә торган бюджетара трансфертлар хисабына җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз вәкаләтләренең бер өлешен аларга тапшыру турында килешүләр төзергә хокуклы.

Муниципаль районның җирле үзидарә органнары җирле үзидарә органнары белән җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз вәкаләтләренең бер өлешен аларга Россия Федерациясе Бюджет кодексына ярашлы рәвештә муниципаль район бюджетыннан җирлек бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар хисабына тапшыру турында килешү төзергә хокуклы.

6 нчы маддә. Җирле үзидарә органнарының җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә карамаган мәсьәләләрне хәл итүгә хокуклары

1. Җирле үзидарә органнары:

1) торак пункт музейларын булдыру;

2) торак пунктта нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкару;

3) опека һәм попечительлек буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыруда катнашу;

4) торак пункт территориясендә җирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм торак пункт территориясендә милләтләр арасындагы мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтү.

6) җирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацияләү буенча чараларны оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

7) муниципаль янгын күзәтчелеген булдыру;

8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

Created by Universal Document Converter

9) кеше хокукларын тәэмин итүне җәмәгать контролендә тотучы җәмәгать күзәтү комиссияләренә һәм мәҗбүри тоту урыннарында булган кешеләргә ярдәм күрсәтү;

10) "Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында"1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидларның иҗтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

11) Россия Федерациясенең 1992 елның 7 февралендәге 2300-I номерлы "кулланучылар хокукларын яклау турында"гы Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау буенча чараларны гамәлгә ашыру.

12) гражданнарга торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарын арендалау шартнамәләре буенча муниципаль торак фондының торак урыннарын бирү;

13) торак пункт территориясендә яшәүче караучысыз хайваннарны тоту һәм тоту буенча чараларны гамәлгә ашыру;

14) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

15) инвалидларның, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрнең, адаптив физик культура һәм адаптив спортның Физик культурасын һәм спортын үстерүгә ярдәм күрсәтү.

2. Җирлекнең җирле үзидарә органнары әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләрне хәл итәргә, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы нигезендә тапшырылмаган башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга, шулай ук органнар компетенциясенә кермәгән башка мәсьәләләрне хәл итәргә хокуклы башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарәсе, дәүләт хакимияте органнары һәм аларның компетенциясеннән федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән чыгарылмаган, җирлек бюджеты керемнәре хисабына, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан һәм өстәмә түләүләр нормативлары буенча салым керемнәре керемнәреннән тыш.

7 нче маддә. Җирлекнең муниципаль-ара хезмәттәшлектә катнашуы

Җирлекнең муниципаль-ара хезмәттәшлектә катнашуы федераль законнар һәм җирле үзидарә турында Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Created by Universal Document Converter

8 нче маддә. Җирле үзидарә органнарының дәүләт хакимияте органнары белән үзара мөнәсәбәтләре

Җирле үзидарә органнарының дәүләт хакимияте органнары белән үзара мөнәсәбәтләре:

1) җирле үзидарә органнарының торак пунктны социаль-икътисади үстерүгә юнәлдерелгән дәүләт программаларын гамәлгә ашыруда катнашуы;

2) җирле үзидарә органнары һәм дәүләт хакимияте органнары арасында килешүләр (килешүләр) төзү;

3) даими яки вакытлыча координацион, консультатив, киңәшмә һәм башка эш органнары булдыру;

4) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында җирлек Советының закон чыгару инициативасы;

5) законнарда билгеләнгән башка үзара эш итү формалары.

9 нчы маддә. Муниципаль хезмәтне хокукый җайга салу

Җирлектә муниципаль хезмәтне хокукый җайга салу, муниципаль хезмәт вазыйфаларына таләпләрне, муниципаль хезмәткәрнең статусын билгеләүне, муниципаль хезмәтне узу шартларын һәм тәртибен кертеп, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм җирлекнең муниципаль хокукый актлары белән гамәлгә ашырыла.

Икенче бүлек. ХАЛЫКНЫҢ ҖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ҺӘМ ХАЛЫКНЫҢ ҖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУДА КАТНАШУ ФОРМАЛАРЫ

10 нчы маддә. Җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда халыкның турыдан-туры катнашуы

Торак пункт халкы турыдан-туры җирле үзидарә алып бара һәм җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда түбәндәге формаларда катнаша::

1) җирле референдум;

2) муниципаль сайлаулар;

3) депутатны, җирле үзидарәнең сайланган вазифалы кешесен чакыртып алу буенча тавыш бирү;

4) торак пункт чикләрен үзгәртү, торак пунктны үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү;

5) гражданнар җыены;

6) гражданнарның хокук иҗаты инициативасы;

7) территориаль иҗтимагый үзидарә;

8) авыл җирлеге старостасы;

9) җәмәгать тыңлаулары, җәмәгать фикер алышулары;

Created by Universal Document Converter

10 гражданнар җыелышы;

11) гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы);

12) гражданнар арасында сораштыру;

13) гражданнарның җирле үзидарә органнарына мөрәҗәгатьләре;

14) Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килмәгән башка формалар.

Җирле үзидарә органнарының муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, шулай ук физик затлар белән мөнәсәбәтләре, әгәр законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, килешү нигезендә төзелә.

11 нче маддә. Җирле референдум

1. Җирле референдум җирлек халкы тарафыннан җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хәл итү максатыннан үткәрелә.

2. Җирле референдум торак пунктның бөтен территориясендә үткәрелә.

3. Җирле референдумда яшәү урыны торак пункт чикләрендә урнашкан Россия Федерациясе гражданнары катнашырга хокуклы. Россия Федерациясе гражданнары яшерен тавыш бирүдә гомуми тигез һәм турыдан-туры ихтыяр белдерү нигезендә җирле референдумда катнашалар.

4. Җирле референдум үткәрү турында карар җирлек Советы тарафыннан:

1) җирле референдумда катнашу хокукына ия гражданнар;

2) сайлау берләшмәсе, уставлары сайлауларда һәм (яки) референдумнарда катнашуны күздә тоткан һәм федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда теркәлгән башка иҗтимагый берләшмә;

3) җирлек Советы һәм алар бергәләп тәкъдим иткән җирлек башлыгы.

5. Гражданнар, сайлау берләшмәләре, башка иҗтимагый берләшмәләр инициативасы буенча җирле референдумны билгеләү шарты булып әлеге инициативаны яклап имзалар җыю тора, аларның саны Федераль закон нигезендә җирлек территориясендә теркәлгән референдумда катнашучылар санының 5 процентыннан артмаска тиеш.

6. Җирлек Советы һәм җирлек башлыгы тарафыннан берлектә тәкъдим ителгән референдум үткәрү инициативасы җирлек Советы карары һәм җирлек башлыгы карары белән рәсмиләштерелә.

7. Җирлек Советы җирле референдумны җирлек советына документлар кергән көннән алып 30 көн эчендә билгели, аның нигезендә җирле референдум билгеләнә.

8. Тавыш бирү нәтиҗәләре һәм җирле референдумда кабул ителгән карар рәсми рәвештә бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

9. Җирле референдумда кабул ителгән карар җирлек территориясендә мәҗбүри үтәлергә тиеш һәм нинди дә булса дәүләт хакимияте органнары,

Created by Universal Document Converter

аларның вазифаи затлары яки җирлекнең җирле үзидарә органнары тарафыннан раслауга мохтаҗ түгел.

10. Җирлекнең җирле үзидарә органнары җирле референдумда кабул ителгән карарны, алар арасында вәкаләтләрне аеруга ярашлы рәвештә, әлеге устав белән үтәүне тәэмин итә.

11. Җирле референдум үткәрү турында карар, шулай ук җирле референдумда кабул ителгән карар федераль закон нигезендә суд тәртибендә шикаять ителергә мөмкин.

12. Җирле референдумны әзерләү һәм үткәрү тәртибе «Россия Федерациясе гражданнарының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» гы Федераль закон һәм «җирле референдум турында»гы Татарстан Республикасы Законы белән көйләнә.

12 нче маддә. Муниципаль сайлаулар

1. Җирлектә муниципаль сайлаулар җирлек Советы депутатларын, җирле үзидарәнең сайлап куелган органы әгъзаларын, яшерен тавыш бирүдә гомуми тигез һәм турыдан-туры сайлау хокукы нигезендә җирле үзидарәнең сайлап куелган вазифаи затларын сайлау максатларында үткәрелә.

Муниципаль сайлаулар җирлек Советы тарафыннан "Россия Федерациясе гражданнарының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында"2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль закон белән каралган срокларда билгеләнә. Федераль закон белән билгеләнгән очракларда муниципаль сайлаулар җирлекнең сайлау комиссиясе яки суд тарафыннан билгеләнә.

2. Җирлек Советы депутатын сайлаулар үткәрү өчен "Россия Федерациясе гражданнарының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында"Федераль закон таләпләренә ярашлы рәвештә бер мандатлы һәм (яки) күп мандатлы сайлау округлары төзелә

Җирлек Советы депутатларын сайлау мәҗбүри, вакытлыча һәм гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда үткәрелә.

3. Җирлек Советы депутаты итеп тавыш бирү көнендә 18 яшькә җиткән Россия Федерациясе гражданы, җирле үзидарәнең сайлап куелган органы әгъзасы, тавыш бирү көнендә 21 яшькә җиткән граждан сайлана ала.

Россия Федерациясенең халыкара килешүләре нигезендә һәм закон нигезендә торак пункт территориясендә даими яшәүче чит ил гражданнары җирле үзидарә органнарына сайланырга һәм сайланырга, күрсәтелгән сайлауларда Россия Федерациясе гражданнары белән бер үк шартларда башка сайлау гамәлләрендә катнашырга хокуклы.

4. Җирлек Советы депутатларын, җирле үзидарәнең сайлап куелган органы әгъзаларын, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазифаи затларын сайлауга әзерләү һәм үткәрү гамәлдәге законнарга ярашлы рәвештә төзелә торган сайлау комиссияләре тарафыннан башкарыла.

Created by Universal Document Converter

Депутатларны сайлау турында карарны җирлек Советы тавыш бирү көненә кадәр 90 көннән дә иртәрәк һәм 80 көннән дә соңга калмыйча кабул итә. Бу карар массакүләм мәгълүмат чараларында рәсми рәвештә кабул ителгәннән соң биш көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарылырга тиеш.

Федераль закон белән билгеләнгән очракларда, җирлек Советы депутатларын сайлау җирлекнең сайлау комиссиясе яки суд тарафыннан билгеләнә.

5. Әгәр җирлек Советы әлеге статьяның 4 пунктында каралган срокларда, шулай ук җирле үзидарәнең вәкиллекле органы булмаган очракта, сайлаулар муниципаль берәмлекнең тиешле сайлау комиссиясе тарафыннан тавыш бирү көненә кадәр 70 көннән дә соңга калмыйча билгеләнә.

6. Тавыш бирүдә катнашкан сайлаучыларның иң күп тавышын алган кандидат сайланган дип таныла. Әгәр Тавыш бирү бер кандидатура буенча үткәрелсә, тавыш бирүдә катнашкан сайлаучыларның кимендә 50 проценты тавышларын алган кандидат сайланган дип санала. Теркәлгән кандидатлар алган тавышлар саны тигез булганда, элек теркәлгән кандидат сайланган дип санала.

7. Җирлек Советы депутатларын, җирле үзидарәнең сайлап куелган органы әгъзаларын, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазифаи затларын сайлау нәтиҗәләре рәсми рәвештә бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

8. Җирлек Советы депутатларын сайлау нәтиҗәләрен билгеләү тәртибе, депутат мандатларын кандидатлар исемлеге арасында һәм кандидатлар исемлеге эчендә бүлү, җирлек советының сайланган депутатларын, җирлекнең сайлап куелган органы әгъзаларын теркәү һәм җирлекнең сайлап куелган вазифаи затларын сайлау нәтиҗәләрен билгеләү гамәлдәге законнар белән билгеләнә.

13 нче маддә. Җирлек Советы депутатын, җирлекнең җирле үзидарәсе сайланган вазифаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү.

1. Җирлек Советы депутаты, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазифалы кешесе, шул исәптән җирлек башлыгы, сайлаучылар тарафыннан гамәлдәге законнар һәм әлеге Устав нигезендә һәм тәртибендә кире чакырылырга мөмкин.

2. Җирлек Советы депутатын, җирле үзидарәнең сайланган вазыйфаи затын чакыртып алу нигезләре булып депутатның, җирле үзидарәнең сайланган вазыйфаи затының суд тәртибендә расланган конкрет хокуксыз карарлары яки гамәлләре (гамәлсезлеге) тора депутат, җирлек башлыгы һәм Россия Федерациясе Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен башка бозулар, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, әлеге устав һәм башка муниципаль хокукый актлар.

Created by Universal Document Converter

3. Җирлек Советы депутатын, җирле үзидарәнең сайланган вазифаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү Халык инициативасы буенча үткәрелә.

4. Җирлек Советы депутатын, җирлекнең җирле үзидарәсе сайланган вазыйфаи затын чакыртып алу һәм аңа ярдәм итү өчен гражданнарның имзаларын җыю буенча тавыш бирү үткәрү инициативасын тәкъдим итү өчен муниципаль сайлауларда катнашу хокукы булган кимендә 10 кешедән торган инициатив төркем төзелә.

5. Инициатив төркем җирлекнең сайлау комиссиясенә инициатив төркемне теркәү турында үтенеч белән мөрәҗәгать итә. Инициатив төркемнең үтенечендә депутатның, җирлекнең җирле үзидарә сайланган вазыйфаи затының аны кире чакыру өчен нигез булып торган конкрет законсыз карарына яки гамәлләренә (гамәлсезлегенә) күрсәтмә булырга тиеш, аны кире кайтару өчен нигез булып торган, гражданның паспортын алмаштыручы паспорт яки документ сериясе, номеры һәм датасы, шулай ук аны биргән органның исемен яки кодын күрсәтеп күрсәтелергә тиеш инициатив төркемнең һәр әгъзасының һәм аның исеменнән җирлек территориясендә эш итәргә вәкаләтле затларның яшәү урыны адресы. Инициатив төркемнең үтенече әлеге төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзаланырга тиеш. Гаризага суд карары кушылырга тиеш, ул күрсәтелгән законсыз карарны яки депутатның гамәлләрен (гамәлсезлеген) раслый.

6. Инициатив төркемне теркәү, җирлек Советы депутатын, җирле үзидарәнең сайланган вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне үткәрү инициативасын хуплау өчен имзалар җыю, җыелган имзаларны тикшерү җирле референдум үткәрү өчен закон белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

7. Җирлек Советы депутатын, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү җирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, җирле референдум үткәрү өчен закон белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.Депутат, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазифалы кешесе, аңа карата аны кире алу инициативасы тәкъдим ителгән, җирлек Советы утырышында катнашырга хокуклы, аның депутатларына фикер алышу буенча тавыш бирүгә каршы язма каршылыкларны, шулай ук телдән чыгыш ясап, фикер алышу өчен нигез буларак тәкъдим ителгән хәлләр турында аңлатмалар бирергә. Җирлек советы утырышы турында күрсәтелгән депутат, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазифаи затына ул уздырылганчы өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

8. Депутатны, җирле үзидарәнең сайланган вазифаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне билгеләү турындагы карар рәсми рәвештә кабул ителгәннән соң биш көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарылырга (халыкка чыгарылырга) тиеш.

Created by Universal Document Converter

9. Җирлек Советы депутаты, җирлекнең җирле үзидарәсе сайланган вазифалы кешесе, аның чакыруы буенча тавыш бирүне үткәргәндә, сайлаучыларга аны чакыртып алу өчен нигез буларак тәкъдим ителгән хәлләр турында аңлатмалар бирү максатыннан инициатив төркем белән тигез нигездә агитация алып бару хокукына ия.

10. Җирлек Советы депутаты ,җирле үзидарәнең сайлап куелган вазифалы кешесе, шул исәптән җирлек башлыгы, тиешле сайлау округында теркәлгән сайлаучыларның яртысыннан ким булмаган өлеше кире чакырылган дип санала.

11. Җирлек Советы депутатын җирле үзидарә сайланган вазифаи затны чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтиҗәләре рәсми рәвештә бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

12. Җирлекнең сайлау комиссиясе 5 көн эчендә, рәсми рәвештә тавыш бирү нәтиҗәләрен ясаганнан соң, инициатив төркемгә, җирлек советына һәм җирлек советының тиешле депутатына, җирлекнең җирле үзидарәсе сайланган вазифаи затына аны кире алу буенча тавыш бирү нәтиҗәләре турында язмача хәбәр итә.

14 нче маддә. Торак пункт чикләрен үзгәртү, торак пунктны үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү

1. Торак пункт чикләрен үзгәртү, торак пунктны үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү халыкның күрсәтелгән чикләрне үзгәртүгә, торак пунктны үзгәртүгә ризалыгын алу максатыннан үткәрелә.

2. Торак пункт чикләрен үзгәртү, торак пунктны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»Федераль закон белән билгеләнгән очракларда торак пунктның бөтен территориясендә яки аның территориясенең бер өлешендә үткәрелә.

3. Җирлек чикләрен үзгәртү, җирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү җирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, Федераль закон һәм «җирле референдум турында»Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

4. Торак пункт чикләрен үзгәртү, торак пунктны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү, әгәр анда торак пункт халкының яртысыннан артыгы яки сайлау хокукына ия булган торак пунктның өлеше катнашкан булса, узган дип санала. Халыкның торак пункт чикләрен үзгәртүгә ризалыгы, торак пунктны үзгәртү, әгәр күрсәтелгән үзгәрешләр өчен тавыш бирүдә катнашкан торак пункт халкының яртысыннан артыгы яки торак пунктның бер өлеше тавыш биргән булса, алынган дип санала.

5. Торак пункт чикләрен үзгәртү, торак пунктны үзгәртү һәм кабул ителгән карарлар мәсьәләләре буенча тавыш бирү нәтиҗәләре рәсми рәвештә бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

Created by Universal Document Converter

15 нче маддә. Гражданнарның хокук иҗаты инициативасы

1. Җирлек гражданнары әлеге Устав һәм җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнгән тәртиптә хокук булдыру инициативасына хокуклы.

2. Хокук булдыру инициативасы белән актив сайлау хокукына ия булган, сайлау хокукына ия булган торак пункт халкының 3 процентыннан артмаган гражданнар төркеме чыгыш ясый ала.

3. Хокук булдыру инициативасын тормышка ашыру максатыннан, торак пункт халкы:

яшәү урыны буенча гражданнар җыеннарын (эшләрен) һәм хокук булдыру инициативасын тикшерү һәм тәкъдим итү буенча башка коллектив чараларны оештыру һәм үткәрү;

хокук булдыру инициативасын тәкъдим итүне хуплау өчен имзалар җыю буенча инициатив төркемнәр булдыру;

торак пункт халкының имзаларын җыю һәм хокук булдыру инициативасын законнарга каршы килмәгән ысуллар белән тәкъдим итүне хуплау өчен агитация алып бару.

4. Җирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары торак пункт халкына хокук булдыру инициативасын гамәлгә ашыруда ярдәм итәргә тиеш.

5. Гражданнарның хокук иҗаты инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проекты, әлеге устав белән билгеләнгән компетенцияләренә ярашлы рәвештә, ул кертелгән көннән алып өч ай дәвамында җирлек Советы, җирлек башлыгы тарафыннан аның ачык утырышында мәҗбүри каралырга тиеш.

6. Гражданнарның хокук иҗаты инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын караганда, гражданнарның инициатив төркеме вәкилләренә үз позицияләрен белдерү мөмкинлеге тәэмин ителергә тиеш.

7. Гражданнарның хокук иҗаты инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын карау процедурасы җирлек Советы Регламенты, җирлек башлыгының, җирлек Башкарма комитетының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

8. Гражданнарның хокук иҗаты инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын карау нәтиҗәләре буенча кабул ителгән мотивацияле карар рәсми рәвештә язма рәвештә аны керткән гражданнар инициативалы төркеменә җиткерелергә тиеш.

16 нчы маддә. Территориаль иҗтимагый үзидарә

1. Җирлектә территориаль иҗтимагый үзидарә турыдан-туры халык тарафыннан гражданнар җыеннары һәм конференцияләре үткәрү, шулай ук территориаль иҗтимагый үзидарә органнары булдыру аша башкарыла.

Created by Universal Document Converter

2. Территориаль иҗтимагый үзидарә гражданнарның түбәндәге яшәү территорияләре чикләрендә гамәлгә ашырыла: күп фатирлы торак йортның подъезды; күп фатирлы торак йорт; торак йортлар төркеме; торак микрорайон; торак пункт булмаган авыл торак пункты; гражданнарның башка яшәү территорияләре.

3. Территориаль иҗтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре әлеге территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча торак пункт Советы тарафыннан билгеләнә.

4. Территориаль иҗтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган Территория башка шундый ук Территория составына керә алмый.

5. Территориаль иҗтимагый үзидарә аның уставына ярашлы рәвештә юридик зат булырга мөмкин һәм коммерцияле булмаган оешманың оештыру-хокукый формасында дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

6. Территориаль иҗтимагый үзидарә уставында:

1) ул гамәлгә ашырыла торган территория;

2) Территориаль иҗтимагый үзидарә эшчәнлегенең максатлары, бурычлары, формалары һәм төп юнәлешләре;

3) территориаль иҗтимагый үзидарә органнарын формалаштыру, вәкаләтләрен, хокукларын һәм бурычларын туктату тәртибе, вәкаләтләре срогы;

4) карар кабул итү тәртибе;

5) милекне сатып алу тәртибе, шулай ук күрсәтелгән милектән һәм финанс чараларыннан файдалану һәм алар белән идарә итү тәртибе;

6) территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруны туктату тәртибе.

7. Территориаль иҗтимагый үзидарә эшчәнлеге мәсьәләләре буенча гражданнар җыеннары, конференцияләре аның уставына ярашлы рәвештә чакырыла.

8. Территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар җыелышы, әгәр анда тиешле территориядә ун алты яшькә җиткән халыкның өчтән бер өлеше катнашса, хокуклы дип санала.

Территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе хокуклы дип санала, әгәр анда гражданнар җыеннарында сайланган делегатларның кимендә өчтән икесе катнаша, алар тиешле территориядә яшәүчеләрнең кимендә өчтән бер өлешен тәкъдим итә, алар ун алты яшькә җиткән.

9. Территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыручы гражданнар җыелышының, конференциясенең аерым вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә::

1) территориаль иҗтимагый үзидарә органнары структурасын билгеләү;

2) Территориаль иҗтимагый үзидарә уставын кабул итү, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;

3) территориаль иҗтимагый үзидарә органнарын сайлау;

4) территориаль иҗтимагый үзидарә эшчәнлегенең төп юнәлешләрен билгеләү;

Created by Universal Document Converter

5) территориаль иҗтимагый үзидарәнең керемнәре һәм чыгымнары сметасын һәм аның үтәлеше турында хисапны раслау;

6) территориаль иҗтимагый үзидарә органнары эшчәнлеге турындагы хисапларны карау һәм раслау.

10. Территориаль иҗтимагый үзидарә органнары:

1) Тиешле территориядә яшәүче халык мәнфәгатьләрен яклый;

2) гражданнар җыеннарында һәм конференцияләрендә кабул ителгән карарларның үтәлешен тәэмин итә;

3) территорияне төзекләндерү буенча хуҗалык эшчәнлеген, тиешле территориядә яшәүче гражданнарның социаль-көнкүреш ихтыяҗларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән башка хуҗалык эшчәнлеген, күрсәтелгән гражданнар акчалары хисабына да, җирлек бюджеты акчаларын кулланып, җирлек башкарма комитеты белән килешү нигезендә дә гамәлгә ашыра алалар;

4) әлеге органнар һәм җирле үзидарә вазыйфаи затлары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектларын җирлек Советына, җирлек башлыгына һәм җирлек башкарма комитетына кертергә хокуклы.

11. Территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе, җирле бюджеттан кирәкле акчаларны бүлеп бирү шартлары һәм тәртибе җирлек советының әлеге Уставы һәм норматив хокукый акты белән билгеләнә.

17 нче маддә. Территориаль иҗтимагый үзидарә оештыру тәртибе

1. Территориаль иҗтимагый үзидарә оештыру максатларында халык, җирле үзидарә органнары инициативасы буенча территориаль иҗтимагый үзидарә Уставы проектын эшләүче һәм бу территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру күздә тотылган территориядә яшәүче гражданнар җыенын оештыручы гражданнар инициатив төркеме оештырыла.

2. Гражданнар җыены Тиешле территориядә территориаль иҗтимагый үзидарә булдыру турында Карар кабул итә, аның уставын кабул итә, шулай ук территориаль иҗтимагый үзидарә уставын теркәү белән бәйле мәсьәләләр буенча җирлек Советында гражданнар җыенын тәкъдим итәргә вәкаләтле (вәкаләтле) вәкилне (вәкилләрне) билгели.

3. Территориаль иҗтимагый үзидарә җирлек Советы тарафыннан территориаль иҗтимагый үзидарә уставы теркәлгәннән бирле оештырылган дип санала.

18 нче маддә. Территориаль иҗтимагый үзидарә уставын теркәү тәртибе

1. Территориаль иҗтимагый үзидарә уставын теркәү өчен гражданнар Җыенының вәкаләтле вәкиле (вәкаләтле вәкилләре) җирлек башлыгына:

Created by Universal Document Converter

1) гражданнар җыенының барлык вәкаләтле вәкилләре тарафыннан имзаланган территориаль иҗтимагый үзидарә уставын теркәү турында гариза;

2) Территориаль иҗтимагый үзидарә булдыру турында Карар кабул ителгән гражданнар җыены протоколы, анда гражданның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, туган көне, сериясе, паспорты яки паспортын алыштыручы документ бирү датасы, вәкаләтле вәкилләрнең һәрберсенең яшәү урыны адресы күрсәтелгән;

3) территориаль иҗтимагый үзидарә Уставының ике экземпляры.

2. Әлеге статьяның 1 пунктында билгеләнгән документлардан тыш, башка документлар тапшыру турындагы таләп рөхсәт ителми.

Вәкаләтле вәкилгә документларны алуда исемлек һәм аларны алу датасы күрсәтелгән расписка бирелә.

3. Җирлек башлыгы территориаль иҗтимагый үзидарә уставын теркәү турында документлар килгән көннән алып ике атна эчендә җирлек Советының уставны теркәү яки аны теркәүдән баш тарту турындагы карары проектын алдан карау һәм әзерләүне оештыра.

4. Гражданнар Җыенының вәкаләтле вәкилләре территориаль иҗтимагый үзидарә уставын алдан караганда һәм киңәшмә тавышы хокукы белән поселок Советы утырышында катнашырга хокуклы.

5. Җирлек советы территориаль иҗтимагый үзидарә уставын теркәү турында яки әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелгән документларны җирлек башлыгы алганнан соң 30 көн эчендә аны теркәүдән баш тарту турында Карар кабул итә. Уставны теркәүдән баш тартуны мотивацияләргә кирәк.

6. Территориаль иҗтимагый үзидарә уставын теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булып:

1) Россия Федерациясе Конституциясенең территориаль иҗтимагый үзидарә уставы нормаларының, федераль законнарның, Татарстан Республикасы Конституциясенең һәм Татарстан Республикасы законнарының, торак пункт Уставының, башка муниципаль хокукый актларның каршы килүе;

2) әлеге уставның 16 статьясының 4 пункты таләпләрен үтәмәү.

7. Территориаль иҗтимагый үзидарә уставын теркәүдән баш тарту территориаль иҗтимагый үзидарә булдыруның максатка туры килмәве мотивлары буенча рөхсәт ителми.

8. Җирлек Советы тарафыннан өч көн эчендә территориаль иҗтимагый үзидарә уставын теркәү мәсьәләсе буенча кабул ителгән мотивацияле карар рәсми рәвештә язма рәвештә гражданнар җыены вәкаләтле вәкиленә (вәкаләтле вәкилләренә) җиткерелергә тиеш.

9. Җирлек Советы территориаль иҗтимагый үзидарә уставын теркәү турында Карар кабул иткән очракта, уставның бер экземпляры аны теркәү турында билге белән гражданнар җыелышының вәкаләтле вәкиленә тапшырыла, икенче экземпляр җирлек Советында саклана.

Created by Universal Document Converter

10. Территориаль иҗтимагый үзидарә уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр әлеге статьяда билгеләнгән тәртиптә җирлек Советы тарафыннан теркәлергә тиеш. Күрсәтелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр теркәлгән көннән үз көченә керә.

19 нчы маддә. Авыл җирлеге старостасы

1. Җирле үзидарә органнары һәм авыл җирлеге халкының җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иткәндә үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен авыл җирлеге старостасы билгеләнә ала.

2. Авыл җирлеге старостасы авыл җирлеге Советы тарафыннан билгеләнә, аның составына әлеге авыл җирлеге керә, авыл җирлеге гражданнары җыены тәкъдиме буенча әлеге авыл җирлеге территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукына ия булган кешеләр арасыннан.

3. Авыл җирлеге старостасы дәүләт вазыйфасын, дәүләт гражданлык хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче кеше түгел, хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм җирле үзидарә органнары белән турыдан-туры бәйле башка мөнәсәбәтләрдә тора алмый.

4. Авыл җирлеге старостасы итеп кеше билгеләнә алмый:

1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче;

2) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип танылган;

3) гамәлдән чыгарылмаган яки төшерелмәгән хөкем ителүе булган.

5. Авыл җирлеге старостасының вәкаләтләре 5 ел тәшкил итә. Авыл җирлеге старостасының вәкаләтләре әлеге авыл җирлеге составына кергән җирлек Советы карары буенча, авыл җирлеге гражданнары җыены тәкъдиме буенча, шулай ук әлеге уставның 39 статьясындагы 1 пунктының 1 7 пунктчаларында билгеләнгән очракларда вакытыннан алда туктатыла.

6. Авыл җирлеге старостасы аңа йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен:

1) авыл җирлегендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү мәсьәләләре буенча җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән хезмәттәшлек итә, шул исәптән гражданнар җыеннарында, җыелышларында, конференцияләрендә катнашу аша, мондый чаралар нәтиҗәләре буенча җирле үзидарә органнары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән мөрәҗәгатьләр һәм тәкъдимнәр җибәрә;

3) авыл җирлегендә яшәүчеләргә җирле үзидарә оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча мәгълүмат бирә, шулай ук җирле үзидарә органнарыннан алынган башка мәгълүматны аларга җиткерүдә ярдәм итә;

4) җирле үзидарә органнарына Җәмәгать тыңлауларын һәм җәмәгать фикер алышуларын оештыруда һәм үткәрүдә, аларның нәтиҗәләрен авыл җирлегендә игълан итүдә ярдәм итә;

Created by Universal Document Converter

7. Авыл җирлеге старостасының эшчәнлеге гарантияләре һәм статусының башка мәсьәләләре Татарстан Республикасы Законына ярашлы рәвештә җирлек Советы тарафыннан билгеләнә ала.

20 нче маддә. Җәмәгать тыңлаулары, җәмәгать фикер алышулары

1. Җирлек халкы катнашында җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү өчен җирлек Советы, җирлек башлыгы тарафыннан ачык тыңлаулар үткәрелергә мөмкин.

2. Халык тыңлаулары халык, поселок советы яки поселок башлыгы инициативасы буенча үткәрелә.

Халык яки поселок Советы инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар поселок Советы тарафыннан билгеләнә, ә поселок башлыгы инициативасы буенча поселок башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Җәмәгать тыңлауларына:

1) җирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, муниципаль берәмлек уставына әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция яки Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл кабатлау формасында үзгәрешләр кертелгән очраклардан тыш;

2) җирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) торак пунктны социаль-икътисади үстерү стратегиясе проекты;

4) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясына ярашлы рәвештә, торак пунктны үзгәртү турында сораулар, әгәр торак пунктны үзгәртү өчен тавыш бирү юлы белән яки гражданнар җыеннарында күрсәтелгән торак пункт халкының ризалыгын алу таләп ителә икән, ;

4. Җәмәгать тыңлауларын үткәрү турындагы карар гамәлдәге законнар һәм җирлекнең муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнгән срокларда кабул ителергә тиеш.

5. Җәмәгать тыңлауларын үткәрү турында карар һәм аларны үткәрү вакыты һәм урыны күрсәтелгән һәм җәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган тиешле муниципаль норматив хокукый акт проекты, әгәр гамәлдәге законнарда башка срок каралмаган булса, җәмәгать тыңлаулары уздырылганчы 7 көннән дә соңга калмыйча бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

6. Халык тыңлауларын үткәрү турында Карар игълан ителгән көннән алып аларны үткәргән көнгә кадәр җирлек халкы җирлек башлыгына халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, шул исәптән халык тыңлауларына чыгарыла торган муниципаль хокукый акт проектына төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр җибәрергә хокуклы. Җирлек башлыгы килгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне

Created by Universal Document Converter

гомумиләштерүне оештыра. Бу тәкъдимнәр һәм искәрмәләр җәмәгать тыңлауларында катнашучыларга җиткерелә.

7. Җәмәгать тыңлаулары муниципаль норматив хокукый акт проектын карау көненә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә. Җәмәгать тыңлаулары белгечләр, экспертлар, кызыксынучы затлар чакыруы белән үткәрелә.җәмәгать тыңлауларында, әгәр гамәлдәге законнарда башка срок каралмаган булса, җирлектә яшәүче теләсә кайсы кеше катнашырга хокуклы.

8. Җәмәгать тыңлауларын үткәрү нәтиҗәләре буенча җирле үзидарә органнары һәм җирлекнең вазифаи затлары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә, аларның компетенциясенә җәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган муниципаль хокукый акт проектын кабул итү кертелгән.

9. Җәмәгать тыңлаулары нәтиҗәләре, шул исәптән кабул ителгән карарларның мотивацияле нигезләмәсе, гамәлдәге законнарда башка срок каралмаган очракта, җәмәгать тыңлаулары уздырылганнан соң 5 көннән дә соңга калмыйча бастырылырга (ачыкланырга) тиеш.

10. Җәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе җирлек Советы тарафыннан расланган җәмәгать тыңлаулары турындагы Нигезләмә белән билгеләнә һәм җирлек халкына Җәмәгать тыңлауларын үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан танышуны, җирлек халкының җәмәгать тыңлауларында катнашуын тәэмин итүче башка чараларны, җәмәгать тыңлаулары нәтиҗәләрен бастырып чыгаруны (халыкка җиткерүне), шул исәптән мотивацияле нигезләүне күздә тотарга тиеш кабул ителгән карарлар.

11. Генераль планнар проектлары, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне чикләү проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, җир кишәрлеген яки капиталь төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проектлары, рөхсәт ителгән чикнең чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турында карар проектлары буенча капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, җир участокларыннан һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен җирдән файдалану һәм төзелешнең расланган кагыйдәләре булмаганда мондый кулланунын икенче төренә үзгәртү мәсьәләләре буенча җәмәгать фикер алышулары һәм җәмәгать тыңлаулары үткәрелә. Аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яки) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукый акты белән шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында закон нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә

12. Әлеге статьяның 10 пунктында күрсәтелгән яңалыклар буенча җәмәгать фикер алышуларын яки Җәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында закон нигезләмәләрен исәпкә алып, поселок Советы тарафыннан расланган җәмәгать тыңлаулары турында Нигезләмә белән билгеләнә.

Created by Universal Document Converter

21 нче маддә. Гражданнар җыены

1. Җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне тикшерү, халыкны җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарә вазифаи затлары эшчәнлеге турында мәгълүмат бирү, Территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру өчен җирлек территориясендә гражданнар җыеннары үткәрелергә мөмкин. Гражданнар җыеннары микрорайоннар, торак массивлар, кварталлар, урамнар, торак йортлар буенча чакырыла.

2. Гражданнар җыены халык, җирлек Советы, җирлек башлыгы инициативасы буенча, шулай ук территориаль иҗтимагый үзидарә уставында каралган очракларда үткәрелә.

3. Җирлек советы яки җирлек башлыгы инициативасы буенча үткәрелә торган гражданнар җыелышы җирлек советы яки җирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

4. Халык инициативасы буенча уздырыла торган гражданнар җыелышы җирлек Советы тарафыннан территориаль иҗтимагый үзидарә органнарының, тиешле территориядә яшәүче һәм әлеге территорияләрдә урнашкан предприятие, учреждение, оешма җитәкчеләренең җыелышында катнашу хокукына ия булган халык санының 10 процентыннан ким булмаган гражданнар төркеменең язма тәкъдиме буенча билгеләнә.

Гражданнар җыенын үткәрү турында тәкъдим аның каравына чыгарыла торган мәсьәләләр исемлеген, җыенны үткәрү вакыты һәм урынын үз эченә алырга тиеш. Бу тәкъдим вәкаләтле затлар тарафыннан имзаланырга тиеш, ә җыелыш үткәрү инициативасы белән гражданнар төркеме мөрәҗәгать итсә, аларның һәрберсенең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, туган көне, яшәү урыны адресы күрсәтелгән.

Җирлек советы гражданнар җыенын уздыру турында кертелгән тәкъдимне үзенең якынлашып килүче утырышында карый.

Җирлек советы гражданнар җыенын үткәрүдән аның максатка туры килмәве сәбәпләре буенча баш тартырга хокуклы түгел.

5. Территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру максатларында гражданнар җыенын билгеләү һәм үткәрү тәртибе территориаль иҗтимагый үзидарә уставы белән билгеләнә.

6. Гражданнар җыенын үткәрү вакыты һәм урыны һәм фикер алышуга кертелә торган мәсьәләләр турында тиешле территориядә яшәүчеләргә җыелыш уздырылачак көнгә кадәр җиде көннән дә соңга калмыйча массакүләм мәгълүмат чаралары, почта хәбәрләре, фатирлар буенча (подворный) әйләнүләр, белдерүләр һәм башка мөмкин булган чаралар кулланып хәбәр ителә.

Гражданнар җыенын әзерләү һәм үткәрүне җирлекнең башкарма комитеты тәэмин итә.

Created by Universal Document Converter

7. Җыелыш эшендә әлеге территориядә яшәүче, сайлау хокукына ия булган 18 яшькә җиткән гражданнар катнашырга хокуклы. Җыелышта катнашу хокукына ия булган гражданнарның гомуми саны Муниципаль сайлаулар үткәргәндә кулланыла торган Россия Федерациясе гражданнарының Россия Федерациясе чикләрендә булган һәм яшәгән урыннары буенча теркәү исәп-хисабы мәгълүматлары нигезендә билгеләнә.

Әгәр анда җыелышта катнашу хокукы булган гражданнарның өчтән бер өлеше булса, гражданнар җыелышы хокуклы дип санала.

Җыелыш карарлары җыелышта булган гражданнарның күпчелек тавышлары белән кабул ителә.

8. Гражданнар җыелышы җирле үзидарә органнарына һәм җирле үзидарә вазифаи затларына мөрәҗәгатьләр кабул итә ала, шулай ук җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарә вазифаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләрдә гражданнар җыелышын тәкъдим итәргә вәкаләтле затларны сайлый ала.

9. Территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча уздырыла торган гражданнар җыелышы территориаль иҗтимагый үзидарә уставы белән аның компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча карар кабул итә.

10. Гражданнар җыелышы кабул иткән мөрәҗәгатьләр җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарә вазыйфаи затлары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиеш.

11. Гражданнар җыенын билгеләү һәм үткәрү тәртибе, шулай ук гражданнар Җыенының вәкаләтләре Федераль закон, әлеге Устав һәм торак пункт Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

12. Гражданнар җыены нәтиҗәләре рәсми рәвештә бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

22 нче маддә. Гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы)

1. Гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне тикшерү һәм бөтен торак пункт халкы вәкилләренең фикерен ачыклау кирәк булганда үткәрелә. Җирлекнең тиешле территориаль өлешләрендәге халык арасыннан гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) гражданнар җыенын чакыру авыр булган очракларда, шул исәптән тиешле территориядә яшәүче һәм гражданнар җыенында катнашу хокукы булган халык саны 100дән артып киткән очракта үткәрелә.

2. Гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) гражданнар җыелышы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) халык, торак пункт Советы, торак пункт башлыгы инициативасы буенча үткәрелә. Җирлек советы яки җирлек башлыгы инициативасы буенча үткәрелә торган гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) җирлек советы яки җирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә. Халык инициативасы буенча

Created by Universal Document Converter

үткәрелә торган гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) поселок Советы тарафыннан билгеләнә.

4. Гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) сайланган делегатларның яртысыннан артыгы катнашса, хокуклы дип санала. Гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) карарлары конференциядә катнашучы делегатларның күпчелек тавышлары белән кабул ителә.

5. Гражданнар конференциясен (делегатлар җыелышын) билгеләү һәм үткәрү, делегатлар сайлау тәртибе җирлек советының әлеге уставы һәм норматив хокукый акты белән билгеләнә.

6. Территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) территориаль иҗтимагый үзидарә уставында каралган тәртиптә һәм очракларда билгеләнә һәм үткәрелә.

7. Гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы) нәтиҗәләре рәсми рәвештә бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

23 нче маддә. Гражданнар арасында сораштыру

1. Гражданнардан сораштыру җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары карарлар кабул иткәндә халыкның фикерен һәм аны исәпкә алуны ачыклау өчен җирлекнең бөтен территориясендә яки территориясендә үткәрелә.

Сораштыру нәтиҗәләре тәкъдим итү характерында.

2. Гражданнарны сораштыруда сайлау хокукына ия булган торак пункт халкы катнашырга хокуклы.

3. Гражданнар арасында сораштыру:

1) җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча җирлек советы яки җирлек башлыгы;

2) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары - республика һәм төбәкара әһәмияттәге объектлар өчен җирлекләрнең максатчан билгеләнешен үзгәртү турында Карар кабул иткәндә гражданнарның фикерен исәпкә алу өчен.

4. Гражданнарны сораштыруны билгеләү һәм үткәрү тәртибе Татарстан Республикасы Законы нигезендә җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

5. Гражданнарны сораштыруны билгеләү турында карарны поселок Советы кабул итә. Җирлек советының гражданнардан сораштыру билгеләү турындагы карарында:

1) сораштыруны үткәрү датасы һәм вакыты;

2) Сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителгән (тәкъдим ителгән) сорауны (сорауларны) формалаштыру;

3) сораштыру үткәрү методикасы;

4) сораштыру таблицасының формасы;

5) сораштыруда катнашучы торак пункт халкының минималь саны.

Created by Universal Document Converter

6. Җирлек гражданнарына сораштыру уздырылганчы 10 көн алдан ук хәбәр ителергә тиеш.

7. Гражданнарны сораштыруга әзерләү һәм үткәрү белән бәйле чараларны финанслау:

1) җирле үзидарә органнары инициативасы буенча сораштыру үткәргәндә җирлек бюджеты акчалары хисабына;

2) Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы буенча сораштыру үткәргәндә.

8. Сораштыру нәтиҗәләре аны үткәргәннән соң бер ай эчендә басылып чыгарга тиеш. Сораштыру нәтиҗәләре белән авылның теләсә кайсы кешесе танышырга хокуклы. Җирле үзидарә органнары тиешле карарлар кабул иткәндә сораштыру нәтиҗәләре мәҗбүри исәпкә алынырга тиеш.

24 нче маддә. Гражданнар җыены

1. Гражданнар җыены халыкның җирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыру һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашу формасы булып тора.

2. Гражданнар җыены «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон һәм муниципаль норматив хокукый актта каралган очракларда үткәрелә.

3. «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 маддәсендә каралган очракларда гражданнар җыены үткәрелергә мөмкин:

1) торак пунктта торак пункт чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча, аның составына күрсәтелгән торак пункт керә, бу күрсәтелгән торак пункт территориясен башка торак пункт территориясенә кертүгә китерә;

2) әлеге торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча торак пункт составына керүче торак пунктта;

3) авыл халкының тыгызлыгы түбән булган территориядә яки авыр барып җитүле урында урнашкан торак пунктта, әгәр авыл җирлегендә халык саны 100 кешедән артмаса, торак пунктны бетерү мәсьәләсе буенча;

4) авыл җирлегендә авыл җирлеге старостасы кандидатурасын тәкъдим итү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл җирлеге старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

5) авыл җирлегендә гражданнар җыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатлар тәкъдим итү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданнар җыенын җирлек башлыгы яки сайлау хокукына ия булган торак пунктта яшәүчеләрнең 10 кешедән ким булмаган төркеме инициативасы буенча чакырырга мөмкин.

Created by Universal Document Converter

5. Җыенны үткәрү инициативасын яклап җыелырга тиешле имзалар саны торак пункт территориясендә даими яки күбесенчә яшәүче, яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнар санының 5 процентын тәшкил итә, әмма 25 имзадан ким булмаска тиеш.

6. Җирлек башлыгы тарафыннан чакырылган гражданнар җыены җирлек башлыгы карары белән билгеләнә, инициатив төркем тарафыннан чакырылган гражданнар җыены җирлек Советы карары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр алдан ук гражданнар җыенын үткәрү вакыты һәм урыны турында хәбәр ителә, алдан ук муниципаль хокукый акт проекты һәм гражданнар җыены карарына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча материаллар белән танышалар.

8. Җыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып тора, җирлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлар регистрына кертелергә тиеш.

25 нче маддә. Гражданнарның җирле үзидарә органнарына мөрәҗәгатьләре

1. Гражданнар җирле үзидарә органнарына индивидуаль һәм коллектив мөрәҗәгатьләр ясау хокукына ия.

2. Гражданнар мөрәҗәгатьләре «Россия Федерациясе гражданнары мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәҗәгатьләре турында»2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда каралырга тиеш.

3. Гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау тәртибен һәм срокларын бозган өчен җирле үзидарә вазыйфаи затлары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

26 нчы маддә. Торак пунктта яшәүчеләрнең җирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыру һәм аны гамәлгә ашыруда катнашуның башка формалары

1. Әлеге Уставта каралган федераль законнар нигезендә халыкның җирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыру һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашу формалары белән беррәттән, гражданнар җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә, Татарстан Республикасы законнарына каршы килмәгән башка формаларда катнашырга хокуклы.

2. Җирле үзидарәне җирлектә яшәүчеләрнең турыдан-туры гамәлгә ашыруы һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы законлылык, ирекле лек принципларына нигезләнә.

Җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарә вазифаи затлары халыкка җирле үзидарә халкына турыдан-туры гамәлгә ашыруда һәм халыкның җирле үзидарә гамәлгә ашыруда катнашуында ярдәм итәргә тиеш.

Created by Universal Document Converter

III бүлек. ТОРАК ПУНКТ СОВЕТЫ

27 нче маддә. Торак пункт Советы Җирле үзидарәнең вәкиллекле органы

1. Торак пункт Советы даими эшләүче җирле үзидарәнең сайлап куелган коллегиаль вәкиллекле органы булып тора.

2. Җирлек Советының рәсми исеме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькинский авыл җирлеге Советы.

3. Авыл җирлеге Советының вәкаләтләре 5 ел.

4. Җирлек советы җирлек халкына хисап бирә һәм контрольдә тота.

5. Торак пункт Советының мөһерләре, үз атамасы белән бланклары бар.

6. Җирлек Советы эшчәнлеген тәэмин итү чыгымнары Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнары классификациясенә ярашлы рәвештә җирлек бюджетында аерым юл белән карала.

28 нче маддә. Торак пункт Советы составы

1. Җирлек советы бер мандатлы сайлау округлары буенча муниципаль сайлауларда сайлана торган 10 депутаттан тора.

2. Җирлек советы аның составына билгеләнгән сандагы депутатларның өчтән ике өлешен сайлаганда хокуклы булып тора.

3. Торак пункт Уставы белән торак пункт Советы утырышының Хокукыйлыгы билгеләнә. Җирлек советы утырышы, әгәр анда сайланган депутатлар санының 50 процентыннан кимрәк өлеше булса, хокуклы дип санала алмый. Авыл җирлеге Советы утырышы өч айга бер тапкырдан да сирәгрәк уздырылмый.

4. Яңа сайланган җирлек Советы беренче утырышка җирлек уставы белән билгеләнгән срокта җыела, ул җирлек Советы сайланган көннән алып 30 көннән артмаска тиеш.

29 нчы маддә. Авыл җирлеге Советы депутаты статусы

1. Җирлек Советы депутатының вәкаләтләре ул сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш җирлек Советы эшли башлаган көннән туктатыла.

2. Җирлек Советы депутаты Азат ителмәгән нигездә эшли, депутатлык эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән бергә алып бара, әлеге уставта билгеләнгән очраклардан тыш.

3. Җирлек Советы депутаты статусына бәйле чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

4. Җирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен законнар, әлеге устав, җирлек Советы карарлары нигезендә тоткарлыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырыла.

Created by Universal Document Converter

5. Җирлек Советы депутаты җирлек Советы тарафыннан расланган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш, алар шул исәптән депутатның түбәндәге йөкләмәләрен дә үз эченә алырга тиеш::

1) җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм депутат статусын җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазифаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә аның шәхсән яки аның якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә йогынты ясау өчен кулланмаска;

2) депутат бурычларын объектив үтәүдә шик тудырырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яки поселок Советының абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

3) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү куркынычы янаганда вазифаны биләүче затның шәхси мәнфәгате (турыдан - туры яки турыдан - туры булмаган) аның мәнфәгатьләр конфликтыны булдырмау һәм җайга салу буенча чаралар күрү бурычын күздә тоткан очракта, аның вазифа (хезмәт) бурычларын (вәкаләтләрен гамәлгә ашыру) тиешле, объектив һәм гадел үтәвенә йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган хәлләр хәбәр итәргә бу хакта торак пункт советына һәм аның әлеге мәнфәгатьләр конфликтыны булдырмауга яки җайга салуга юнәлдерелгән карарын үтәргә;

4) җирлек советында билгеләнгән җәмәгать чыгышлары кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутатлык эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда Федераль закон нигезендә аңа депутатлык бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә билгеле булган конфиденциаль характердагы мәгълүматларны ачмаска һәм кулланмаска;

6) депутат бурычларын үтәү сәбәпле физик һәм юридик затлардан бүләкләр (бүләкләр, акчалата бүләкләр, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачулар, ял, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләр) алмаска.

6. Депутат, җирле үзидарәнең сайлап куелган органы әгъзасы, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфаи заты, муниципаль вазыйфаны биләүче башка зат "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә тиеш. "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге 230 номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәмәү, бурычларны үтәмәү очрагында депутат, җирле үзидарәнең сайлап куелган органы әгъзасы, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфаи заты, муниципаль вазыйфаны биләүче башка затның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла-"дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында"Федераль закон, 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (вкладлар) ачуны һәм аларга ия булуны,

Created by Universal Document Converter

акчалата средстволарны һәм кыйммәтле әйберләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында.

7. Җирлек Советы депутаты тарафыннан коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматларның дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Президенты карары нигезендә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

8. Әлеге статьяның 7 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтиҗәсендә "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәмәү, бурычларны үтәмәү фактларын ачыклаганда, 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән аерым категория кешеләргә счетлар (вкладлар)ачуны һәм булуны тыю турында, акчаларны һәм кыйммәтле әйберләрне Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) алардан файдаланырга", Татарстан Республикасы Президенты җирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле җирлек Советына яки судка гариза белән мөрәҗәгать итә.

9. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында мәгълүмат Аксубай муниципаль районы сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырыла һәм (яки) массакүләм мәгълүмат чараларына муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.

10. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды эчендәге территорияләрдә, аларны үткәрү тормыш тәэмин итү, транспорт яки социаль инфраструктура, элемтә объектларының эшчәнлеген бозмаса, җәяүлеләр һәм (яки) транспорт чаралары хәрәкәтенә комачаулау тудырмаса яки гражданнарның торак биналарга яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына керүенә комачауламаса, үткәрелә. Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына яки җирле үзидарә органнарына мондый очрашулар турында хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарга аларның кайчан һәм кайчан үткәрелүе турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

11. Җирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәрү өчен махсус билгеләнгән урыннарны билгели, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәрү өчен җирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган биналар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгели.

Created by Universal Document Converter

12. Депутатның сайлаучылар белән ачык чара формасындагы очрашулары Россия Федерациясенең җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, йөрешләр һәм пикетлар турындагы законнарына ярашлы рәвештә үткәрелә.

13. Депутатның сайлаучылар белән очрашуларын оештыруга яки үткәрүгә Россия Федерациясе җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, йөрешләр һәм пикетлар турында законнары белән билгеләнгән ачык чара формасында комачаулау Россия Федерациясе законнары нигезендә административ җаваплылыкка китерә.

30 нчы маддә. Җирлек депутаты, җирлекнең сайлап куелган җирле үзидарә органы әгъзасы, җирлекнең сайлап куелган җирле үзидарә вазифаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре.

1. Депутат, җирле үзидарәнең сайлап куелган органы әгъзасы, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфаи зат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирлек уставы белән билгеләнә.

2. Муниципаль вазыйфаны даими нигездә биләүче кешегә:

1) муниципаль хокукый актларга ярашлы рәвештә вазифа вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итүче эш шартлары;

2) җирле үзидарә органнарын, предприятиеләрне, учреждениеләрне һәм оешмаларны, җирлек бюджеты акчалары хисабына тулысынча яки өлешчә финанслана торган, яисә закон нигезендә салымнар һәм мәҗбүри түләүләр түләү буенча ташламаларга ия булган милек формаларына карамастан, вазифаи затларның беренче чиратта кабул итү хокукы;

3) җирле үзидарә органнары кабул иткән хокукый актларга киртәсез керү хокукы;

4) җирлекнең муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә җирлек территориясендә булган җирле үзидарә органнарыннан, ә федераль законнарда каралган очракларда барлык милек формалары оешмаларыннан, иҗтимагый берләшмәләрдән һәм аларның вазыйфаи затларыннан җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча вәкаләтләрне үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу хокукы;

5) акчалата бүләкне вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;

6) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләнә торган төп һәм өстәмә отпусклар бирү белән тәэмин ителә торган ял;

7) муниципаль вазыйфаны биләүче кешегә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль вазыйфаны биләүче кеше пенсиягә чыкканнан соң, медицина хезмәте күрсәтү;

8) кеше муниципаль вазифаны биләгән вакытта яки аны туктатканнан соң, әмма аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә, авыру яки эшкә сәләтен югалту очрагына мәҗбүри дәүләт социаль иминияте;

Created by Universal Document Converter

9) әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда пенсия белән тәэмин итү, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләүче затның гаилә әгъзаларын, аның вазыйфа вәкаләтләрен үтәве белән бәйле рәвештә вафат булган очракта, федераль закон нигезендә пенсия белән тәэмин итү;

10) муниципаль вазыйфаны биләүче затны һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнар һәм муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда вазифа вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә көч кулланудан, янаулардан һәм башка законсыз гамәлләрдән яклау;

11) хезмәт командировкалары белән бәйле чыгымнарны каплау;

12) үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда транспорт хезмәте күрсәтү, шулай ук җирлекнең муниципаль хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә биләгән вазифасына бәйле рәвештә шәхси транспортны хезмәт максатларында куллану өчен компенсация.

3. Муниципаль вазыйфаны даими булмаган нигездә биләүче затка әлеге статьяның 2 өлешендәге 1-4 һәм 10 пунктларында каралган гарантияләр бирелә, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләүгә бәйле чыгымнарны, шул исәптән муниципаль вазыйфаны биләүгә бәйле хезмәт командировкаларына бәйле чыгымнарны, җирлекнең муниципаль хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә компенсацияләү гарантияләнә.

4. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларга вәкаләтләрне гамәлгә ашыру гарантияләре җирлек бюджеты акчалары хисабына финанслана.

31 нче маддә. Җирлек Советы депутатының сайлаучылар белән мөнәсәбәтләре

1. Авыл җирлеге Советы депутаты сайлаучылар, шулай ук аның сайлау округы территориясендә урнашкан предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Авыл җирлеге Советы депутаты сайлаучылар алдында җавап бирә һәм аларга хисап бирә.

3. Җирлек Советы депутаты сайлаучылар алдында үз эше турында елына бер тапкырдан да сирәгрәк хисап бирә, вакыт-вакыт аларны җирлек советы эше турында хәбәр итә, шулай ук айга бер тапкырдан да сирәгрәк сайлаучыларны кабул итә.

4. Җирлек Советы депутаты җирлек халкының законлы хокукларын, ирекләрен һәм мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча законнарда каралган чараларны кабул итәргә, шул исәптән алардан килгән тәкъдимнәрне, гаризаларны, шикаятьләрне карарга, аларда булган мәсьәләләрне дөрес һәм вакытында хәл итәргә ярдәм итәргә тиеш.

32 нче маддә. Яңа сайланган җирлек Советы эшен оештыру

1 . Яңа чакырылыш җирлек Советы беренче утырышка депутатларның билгеләнгән санының өчтән ике өлеше сайланган көннән соң ун көннән дә

Created by Universal Document Converter

соңга калмыйча җыела. Сайлаулардан соң беренче утырышны җирлек башлыгы, ә ул булмаганда җирлекнең сайлау комиссиясе чакыра.

2. Сайлаулардан соң беренче утырышны җирлек советының яңа башлыгы сайланганчы, җирлек Советының иң өлкән депутаты ача һәм алып бара.

33 нче маддә. Торак пункт Советы компетенциясе

1. Торак пункт Советы компетенциясендә:

1) торак пункт уставын кабул итү һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;

2) торак пункт территориясендә гомуми мәҗбүри кагыйдәләрне законнарга ярашлы рәвештә билгеләү;

3) җирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турында хисапны раслау;

4) җирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм бетерү, аларны түләү буенча Россия Федерациясенең Салымнар һәм җыемнар турындагы законнары нигезендә ташламалар бирү;

5) торак пунктның социаль-икътисади үсеше стратегиясен раслау;

6) җирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү, җирлекнең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү, җирлекнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын раслау, аларга таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;

7) торак пункт чикләрен үзгәртү, торак пунктны үзгәртү турында инициатива тәкъдим итү;

8) җирлек Советы депутатларын сайлауны билгеләү һәм җирлек Советы депутатларын сайлау буенча сайлау округлары схемасын раслау;

9) җирле референдумны билгеләү;

10) җирлек башлыгын сайлау;

11) җирлек башлыгы урынбасарын сайлау;

12) муниципаль район Советына җирлек Советы депутатлары арасыннан җирлек вәкилен сайлау;

13) җирлекнең сайлау комиссиясе әгъзаларын билгеләү;

14) җирлек чикләрен үзгәртү, җирлекне үзгәртеп кору, җирлек Советы депутатын чакыртып алу мәсьәләләре буенча тавыш бирүне билгеләү;

15) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында Закон чыгару инициативасы хокукын гамәлгә ашыру;

16) җирлекнең муниципаль милкендә булган мөлкәт белән идарә итү һәм аның белән идарә итү тәртибен билгеләү;

17) муниципаль предприятиеләрне булдыру, үзгәртеп кору һәм бетерү, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтләренә тарифлар билгеләү, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, эшләрне башкару турында карарлар кабул итү тәртибен билгеләү;

Created by Universal Document Converter

18) муниципаль-ара хезмәттәшлек оешмаларында торак пунктның катнашу тәртибен билгеләү;

19) җирле үзидарә органнары эшчәнлеген матди-техник һәм оештыру ягыннан тәэмин итү тәртибен билгеләү;

20) торак пунктның Ревизия комиссиясен формалаштыру;

21) җирлек башлыгын отставкага җибәрү турында Карар кабул итү;

22) җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарә вазифаи затлары җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен үтәүне контрольдә тоту;

23) торак пункт территориясен төзекләндерү һәм тоту кагыйдәләрен раслау;

24) җирлекнең территориаль планлаштыру документларын, шәһәр төзелеше проектлауның җирле нормативларын, җирдән файдалану һәм җирлек территориясен төзү кагыйдәләрен, җирлекнең генераль планын, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына ярашлы рәвештә башка шәһәр төзелеше документларын раслау;

25) торак пункт территориясендәге урамнарга һәм торак пунктларның башка өлешләренә исем бирү һәм үзгәртү тәртибен раслау;

26) гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен җирле финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыру һәм куллану тәртибен билгеләү;

27) муниципаль махсуслаштырылган торак фондына торак урыннары бирү тәртибен билгеләү;

28) территориаль иҗтимагый үзидарә органнарына җирлек бюджетыннан кирәкле акчаларны бүлеп бирү шартларын һәм тәртибен билгеләү;

29) автоном коммерцияле булмаган оешмалар һәм фондлар формасында коммерцияле булмаган оешмалар булдыру турында карарлар кабул итү;

30) үз массакүләм мәгълүмат чараларын оештыру;

31) җирлек Советы карарларын һәм җирлек уставын аңлату;

32) җирлек Советы Регламентын һәм үз эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча башка карарлар кабул итү;

33) җирлек советы турында нигезләмәне раслау;

3. Җирлек советы җирлек башлыгының аның эшчәнлеге нәтиҗәләре, җирлек башкарма комитеты һәм җирлек башлыгы карамагындагы башка җирле үзидарә органнары эшчәнлеге, шул исәптән җирлек Советы куйган мәсьәләләрне хәл итү турында еллык хисапларын тыңлый.

34 нче маддә. Авыл җирлеге Советының эш тәртибе

1. Авыл җирлеге Советының эш тәртибе әлеге устав һәм авыл җирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

2. Җирлек советы эшенең төп формасы булып аның утырышлары тора, аларда җирлек Советы компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр хәл ителә.

Created by Universal Document Converter

3. Җирлек Советы утырышлары, әгәр анда сайланган депутатлар санының ким дигәндә 50 проценты катнашса, хокуклы.

4. Җирлек советының чираттагы утырышлары кирәк булганда, әмма өч айга бер тапкырдан да сирәгрәк үткәрелми. Чираттан тыш утырышлар җирлек башлыгы яки депутатлар төркеме инициативасы буенча җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының өчтән бер өлешеннән ким булмаган өлеше буенча чакырыла.

5. Совет утырышларын авыл җирлеге башлыгы чакыра. Җирлек Советы депутатлары һәм чакырылган затлар чираттагы утырышның вакыты, урыны һәм көн тәртибе турында биш көннән дә соңга калмыйча, ә чираттан тыш утырыш уздырылганчы бер көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

6. Авыл җирлеге Советы утырышлары ачык һәм ачык үткәрелә. Советның ачык утырышларында авылның теләсә кайсы кешесе катнашырга хокуклы.

Регламентта каралган очракларда, җирлек Советы ябык утырыш үткәрү турында Карар кабул итәргә хокуклы, анда җирлек Советы чакырган затлар гына, шулай ук утырышта закон нигезендә катнашырга хокуклы затлар гына катнаша ала.

7. Җирлек Советының һәр утырышында утырыш протоколы алып барыла. Утырыш протоколына утырышның датасы, урыны һәм вакыты турында мәгълүмат кертелә, каралган барлык мәсьәләләр санап чыгарыла һәм тавыш бирү нәтиҗәләре күрсәтелгән барлык кабул ителгән карарлар теркәлә. Җирлек советы утырышы протоколына кул куелгач, җирлек башлыгы аның белән җирлекнең теләсә кайсы кешесе таныша ала.

8. Җирлек Советы утырышларында һәр депутатның бер тавышы бар. Авыл җирлеге Советы депутаты тавыш бирү хокукын үзе гамәлгә ашыра. Торак пункт Советы утырышларында тавыш бирү ачык (шул исәптән исемле) һәм яшерен булырга мөмкин. Һәр төр тавыш бирүне куллану очраклары әлеге устав, торак пункт Советы Регламенты белән билгеләнә.

9. Җирлек башлыгы тавышы җирлек Советы карарларын кабул иткәндә җирлек Советы депутаты тавышы буларак исәпкә алына.

35 нче маддә. Җирлек Советы эшчәнлеген оештыру

1. Җирлек Советы эшчәнлеген оештыруны җирлек башлыгы башкара.

2. Җирлек Советы Регламентына ярашлы рәвештә, җирлек Советы компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне алдан карау һәм әзерләү өчен, җирлек башлыгыннан тыш, җирлек советы эшчәнлегенең төп юнәлешләре буенча даими яки вакытлыча комиссияләр (яки) төзелә ала. Депутат ике даими комиссиядә генә эшләргә хокуклы.

3. Муниципаль программаларны, җирлек Советы карарлары проектларын әзерләү, җирлек карамагына кертелгән мөһим мәсьәләләрне тикшерү өчен, җирлек Советы каршында аның карары буенча депутатлар, җирлекнең башкарма комитеты, иҗтимагый берләшмәләр, оешмалар һәм

Created by Universal Document Converter

предприятиеләр вәкилләре, белгечләр, экспертлар һәм җирлек халкы составында эшче, эксперт һәм башка киңәшмә төркемнәре төзелергә мөмкин.

36 нчы маддә. Җирлек Советы тарафыннан контроль функцияләрне гамәлгә ашыру

1. Җирлек советы җирлек советы кабул иткән әлеге Устав нигезләмәләренең үтәлешен, җирлек бюджетының үтәлешен, бюджеттан тыш фондлар акчаларын, җирлекне үстерү программаларын куллануны, җирлекнең башкарма комитеты эшчәнлеген контрольдә тота.

2. Җирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары тарафыннан законнарны, әлеге Уставны һәм башка муниципаль норматив хокукый актларны бозу фактлары ачыкланган очракта, җирлек Советы карары белән, җирлек башлыклары депутатлар арасыннан күрсәтелгән фактларны тикшерү өчен вакытлыча контроль комиссияләр төзергә мөмкин.

3. Законнарга ярашлы рәвештә, җирлек Советы инициативасы буенча җирлек башлыклары җирлек бюджеты акчаларын максатчан куллануны, муниципаль милекне нәтиҗәле куллануны тикшерә (ревизияли) ала. Күрсәтелгән контроль һәм эксперт-аналитик чараларны үткәрү тәртибе җирлекнең ревизия комиссиясе турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.

4. Җирлекнең башкарма комитеты, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, вазыйфаи затлар, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, әгәр закон белән башкача билгеләнмәгән булса, җирлек советы, аның контроль комиссияләре, җирлек Советы депутаты мөрәҗәгате буенча җирлек Советы карамагына кагылышлы мәсьәләләр буенча сорала торган мәгълүматны бирергә, ә законнарны, муниципаль норматив хокукый актларны бозуга күрсәтмәләр бирелгән очракта, хокук бозуларны һәм хокук бозуларны бетерү өчен кичекмәстән чаралар күрергә тиеш гаепле кешеләрне җаваплылыкка тарту.

5. Җирлек советы җирлек башлыгының аның эшчәнлеге, җирлекнең башкарма комитеты һәм җирле үзидарәнең башка ведомство карамагындагы органнары эшчәнлеге нәтиҗәләре, шул исәптән җирлек Советы куйган мәсьәләләрне хәл итү турында еллык хисапларын тыңлый.

6. Җирлек советы, контроль функцияләрен башкарып, җирлек Башкарма комитетының финанс-хуҗалык һәм башкарма-идарә итү эшчәнлегенә тыкшынырга хокуклы түгел.

37 нче маддә. Муниципаль район Советына җирлек вәкилен сайлау

1. Җирлек вәкиле җирлек Советы депутатлары арасыннан Аксубай муниципаль районы Советына яшерен тавыш бирү юлы белән сайлана.

2. Сайланган кандидат дип санала, аның өчен җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан артыгы тавыш биргән.

38 нче маддә. Җирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

Created by Universal Document Converter

1. Җирлек Советы вәкаләтләре " Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясында каралган тәртиптә һәм нигезләр буенча вакытыннан алда туктатылырга мөмкин.

Җирлек Советының вәкаләтләре дә туктатыла:

1) җирлек Советы тарафыннан үз-үзеңне таркату турында карарлар;

2) Татарстан Республикасы Югары судының җирлек Советы депутатларының әлеге составының хокуксызлыгы турындагы карары үз көченә керүе, шул исәптән депутатларның үз вәкаләтләрен тапшыруы белән бәйле рәвештә;

3) законнарга ярашлы рәвештә, шулай ук торак пункт бетерелгән очракта гамәлгә ашырыла торган торак пунктны үзгәртеп кору;

4) шәһәр округы белән берләшү сәбәпле, торак пунктның муниципаль берәмлек статусын югалтуы;

5) җирлек чикләре үзгәрү яки шәһәр округы белән берләшү нәтиҗәсендә җирлек сайлаучылары саны 25 проценттан артыкка арту;

6) гражданнарның турыдан-туры ихтыярын белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукый актны чыгару срогын бозу.

2. Җирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату аның депутатларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатуга китерә.

3. Җирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, вакытыннан алда сайлаулар федераль закон белән билгеләнгән срокларда үткәрелә.

39 нчы маддә. Торак пункт Советын үз-үзен таркату турында Карар кабул итү тәртибе

1. Җирлек советын үз-үзен таркату турында карар җирлек башлыгы яки җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан ким булмаган өлеше булган депутатлар төркеме инициативасы буенча кабул ителергә мөмкин.

2. Үз үзеңне таркату турында Карар кабул итү инициативасы тәкъдим ителергә мөмкин түгел:

1) җирлек Советы сайланганнан соң беренче ел дәвамында;

2) җирлек бюджетын кабул итү һәм аның үтәлеше турында хисапны раслау чорында;

3) җирлек башлыгын чакыртып алу турында тавыш бирү вакытында яки аның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта.

3. Торак пункт Советының үз-үзен таркату турында язма тәкъдиме үз-үзен таркату мотивларын үз эченә алырга тиеш, шулай ук аңа үз-үзен таркату сәбәпләрен дәлилләүче башка материаллар да кушылырга мөмкин.

4. Депутатлар арасыннан үз-үзен таркату мәсьәләсен алдан карау өчен җирлек Советы карары белән комиссия төзелә. Җирлек советы яки җирлек

Created by Universal Document Converter

башлыгы карары буенча җирлек советын үз-үзен таркату мәсьәләсе ачык тыңлауларга чыгарылырга мөмкин.

5. Җирлек советының үз-үзен таркату мәсьәләсен карау дәвамлылыгы җирлек Советы депутатлары һәм җирлек халкы тарафыннан үз-үзен таркату инициативасының барлык шартларын һәм нигезләмәләрен һәрьяклап һәм объектив фикер алышу мөмкинлеген гарантияләргә тиеш. Үз-үзеңне таркату турында карар үз-үзеңне таркату инициативасы тәкъдим ителгәннән соң ике ай узгач кабул ителергә мөмкин.

6. Җирлек советын үз-үзен таркату турында карар җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының өчтән ике өлеше тарафыннан яшерен тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

7. Җирлек Советы үз-үзен таркату тәкъдимен кире каккан очракта, үз-үзен таркату турында кабат инициатива үз-үзен таркату мәсьәләсе буенча тавыш бирү көненнән соң бер елдан да иртәрәк куелмаска мөмкин.

40 нчы маддә. Җирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Җирлек Советы депутатының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкага китү;

3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип танылу;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан итү;

5) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

6) Россия Федерациясеннән читтә даими яшәү урынына;

7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил дәүләте гражданлыгын туктату - Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгын алырга яисә Чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы булмаган чит ил территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы яшәү рөхсәтен яисә башка документ алырга хокуклы, җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

8) сайлаучылар тарафыннан кире чакыру;

9) җирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакыру яки аны алмаштырган альтернатив гражданлык хезмәтенә җибәрү;

11) федераль законнарда билгеләнгән башка очракларда.

2. Үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутатның вәкаләтләре «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла.

Created by Universal Document Converter

3. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 1-7, 10 пунктларында күрсәтелгән очракларда җирлек Советы депутаты вәкаләтләрен туктату турында карар җирлек Советы тарафыннан, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча, ә әгәр бу нигез җирлек Советы утырышлары арасында барлыкка килгән булса, мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

4. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 8 пунктында каралган очракта, җирлек Советы депутатының чакыруы буенча тавыш бирү нәтиҗәләре рәсми рәвештә басылып чыккан көннән башлап, җирлек Советы депутатының вәкаләтләре туктатыла.

5. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 9 пунктында каралган очракта, җирлек Советы депутатының вәкаләтләре җирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән туктатыла.

6. Татарстан Республикасы Президенты җирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн-җирлек советына әлеге гариза кергән көн.

7. Җирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, өстәмә депутат сайлаулары федераль закон, Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә билгеләнә.

IV бүлек. ТОРАК ПУНКТ БАШЛЫГЫ

41 нче маддә. Авыл җирлеге башлыгы авыл җирлегенең югары вазифалы кешесе

1. Авыл җирлеге башлыгы-авыл җирлегенең югары вазифалы кешесе.

2. Җирлек башлыгы җирлек Советы тарафыннан сайлана һәм аның рәисе булып тора.

3. Җирлек башлыгы вазифасының рәсми исеме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районыельелькинский авыл җирлеге башлыгы.

4. Җирлек башлыгы вазифасы буенча Аксубай муниципаль районы Советы депутаты булып тора.

5. Җирлек башлыгы бер үк вакытта җирлек советын һәм җирлекнең башкарма комитетын җитәкли.

42 нче маддә. Җирлек башлыгын сайлау тәртибе

1. Җирлек башлыгы яңа сайланган җирлек советының беренче утырышында җирлек Советы депутатлары арасыннан яшерен тавыш бирү юлы белән җирлек Советы вәкаләтләре срогына сайлана.

Җирлек башлыгын сайлау җирлек Советы депутатлары тәкъдим иткән кандидатлар арасыннан, шул исәптән җирлек халкы, иҗтимагый берләшмәләр, Татарстан Республикасы Президенты тәкъдимнәре нигезендә башкарыла.

Created by Universal Document Converter

2. Әгәр аны сайлау өчен җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан артыгы тавыш бирсә, җирлек Советы депутаты сайланган җирлек башлыгы булып санала.

3. Сайланганнан соң, җирлек башлыгы түбәндәге антны бирә::

"Емелькино авыл җирлеге башлыгының миңа йөкләнгән югары бурычларын үтәгәндә Россия Федерациясе Конституциясен һәм законнарын, Татарстан Республикасы Конституциясен һәм законнарын, Емелькино авыл җирлеге уставын үтәргә, Емелькино авыл җирлегендә яшәүчеләрнең иминлеген тәэмин итү, кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен яклау өчен бөтен көчемне һәм белемнәремне кулланырга ант итәм."

4. Җирлек Советы вәкаләтләре срогы тәмамланганнан соң, җирлек башлыгы билгеләнгән тәртиптә җирлекнең яңа башлыгы сайланганчы, җирлекнең башкарма комитеты эшчәнлегенә җитәкчелек итүне дәвам итә.

43 нче маддә. Торак пункт башлыгы статусы

1. Авыл җирлеге башлыгы даими нигездә эшли, хокуклы түгел:

- эшкуарлык эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә, коммерцияле оешма белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга (Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре советы идарәсендә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, сәяси партиядә катнашудан тыш, башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары, бакчачылык съездында (конференциясендә) яки гомуми җыелышында катнашудан тыш), бакчачылык, дача куллану кооперативлары, күчемсез милек ияләре ширкәтләре), Россия Федерациясе Президенты яки Россия Федерациясе Хөкүмәте акты нигезендә оешманың коллегиаль органы эшчәнлегендә түләүсез катнашудан тыш; муниципаль берәмлек тарафыннан муниципаль берәмлек исеменнән муниципаль милектә булган акцияләрне (устав капиталында катнашу өлешләрен) оештыру яки идарә итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен билгеләүче муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең оештыручысы (акционеры, катнашучысы) булган оешманың идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтү; федераль законнарда каралган башка очраклар;

укыту, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнү. Шул ук вакытта укыту, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый;

- идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара

Created by Universal Document Converter

килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.

Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы җирлек башлыгы гражданлык, административ яки җинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.

Җирлек башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле башка чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

2. Җирлек башлыгы Аксубай муниципаль районы Советында даими нигездә алмаштырыла торган вазифага сайланган очракта, ул җирлек башлыгы вәкаләтләрен азат ителмәгән нигездә башкара.

3. Җирлек башлыгы үз эшчәнлегендә федераль закон һәм әлеге Устав нигезендә җирлек халкына һәм җирлек советына контрольдә тотыла һәм хисап бирә.

4. Җирлек башлыгы елына бер тапкырдан да сирәгрәк җирлек халкы һәм җирлек Советы алдында үз эшчәнлеге нәтиҗәләре, шул исәптән җирлек Советы куйган мәсьәләләрне хәл итү турында хисап бирә.

5. Җирлек башлыгы «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, "Коррупциягә каршы тору турында" 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә һәм бурычларны үтәргә тиеш аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (вкладлар) ачу һәм аларга ия булу, акчалата средстволарны һәм кыйммәтле әйберләрне саклау, чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) файдалану, 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында һәм башка федераль законнар.

44 нче маддә. Җирлек башлыгының вәкаләтләре

1. Торак пункт башлыгы:

1) башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә торак пунктны тәкъдим итә, торак пункт исеменнән ышанычсыз эш итә: торак пункт исеменнән дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, оешмалар һәм гражданнар белән килешүләр һәм килешүләр төзи;

2) җирлек Советы эшен оештыра, Җирлек советы утырышларын чакыра һәм аларда рәислек итә, җирлек Советының чираттан тыш утырышын чакыруны таләп итәргә хокуклы;

Created by Universal Document Converter

3) бер башлылык принципларында җирлекнең башкарма комитеты эшчәнлегенә җитәкчелек итә һәм җирлекнең башкарма комитеты аның компетенциясенә кергән вәкаләтләрне үтәү өчен шәхси җаваплылык тота;

4) үз вәкаләтләре чикләрендә җирлек Советы һәм Башкарма комитеты эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча хокукый актлар чыгара;

5) әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә җирлек Советы һәм Башкарма комитеты кабул иткән норматив хокукый актларга кул куя һәм аларны бастырып чыгаруны һәм халыкка җиткерүне тәэмин итә, шулай ук җирлек Советы утырышларының протоколларына кул куя;

6) авыл җирлеге Советы һәм Башкарма комитеты эшендә җәмәгатьчелек фикерен исәпкә алу һәм ачыклыкны тәэмин итү буенча чаралар күрә;

7) гражданнарны кабул итүне, аларның мөрәҗәгатьләрен, гаризаларын һәм шикаятьләрен карауны оештыра;

8) җирлекнең акчалары, шул исәптән җирлек Советы һәм Башкарма комитеты эшчәнлеген тәэмин итү һәм тоту өчен акчалар белән идарә итә, җирлекнең расланган бюджетына ярашлы рәвештә, банк учреждениеләрендә җирлекнең бюджет һәм башка счетларын ача һәм яба;

9) җирлек Советының контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны координацияли;

10) Закон һәм әлеге Уставка ярашлы рәвештә гражданнарның ихтыярын турыдан-туры белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру буенча җирлек советының хокукый актын кабул итүне оештыра;

11) җирлек Советы каравына җирлек бюджеты проектын һәм аның үтәлеше турында хисапларны, җирлек үсеше планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтәлеше турында хисапларны тәкъдим итә;

12) җирлекнең җирле үзидарә органнарының федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, башка федераль органнар, җирлек территориясендә эшләүче Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән кирәкле хезмәттәшлеген тәэмин итә;

13) җирлек башкарма комитетының муниципаль хезмәткәрләрен һәм башка хезмәткәрләрен билгели һәм вазифаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген контрольдә тота, аларга карата дәртләндереү һәм дисциплинар җаваплылык чараларын куллана;

14) җирлек исеменнән дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары белән икътисадый һәм социаль-мәдәни өлкәләрдә хезмәттәшлек турында килешүләр һәм килешүләр, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән хезмәттәшлек итү һәм гамәлләрне координацияләү турында килешүләр һәм килешүләр төзи;

15) җирле үзидарә органнары тарафыннан җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен һәм җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә.

Created by Universal Document Converter

16) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль берәмлекләр башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук әлеге устав, җирлек Советы карарлары белән җирлек башлыгы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

17) Дәүләт һәм башка органнарда торак пункт мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау буенча чаралар күрә, торак пункт исеменнән судка гариза бирә, ышаныч кәгазьләре бирә.

45 нче маддә. Җирлек башлыгы урынбасары

1. Җирлек башлыгы тәкъдиме буенча җирлек Советы депутатлар арасыннан җирлек башлыгы урынбасары сайлана.

2. Әгәр аны сайлау өчен җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан артыгы тавыш бирсә, җирлек башлыгы урынбасары итеп сайлана.

3. Җирлек башлыгы урынбасары җирлек Советы Регламентында билгеләнгән бурычларны бүлүгә ярашлы рәвештә функцияләрне башкара, җирлек башлыгы йөкләмәләрен үти, ә ул вакытлыча булмаган очракта (авыру яки ялга чыгу сәбәпле) яки үз бурычларын үтәү мөмкинлеге булмаган очракта яки вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан очракта җирлек башлыгы вазифаларын башкара.

5. Җирлек башлыгы урынбасары үз вәкаләтләрен азат ителмәгән нигездә башкара.

6. Җирлек башлыгы урынбасарының вәкаләтләре әлеге уставның 40 статьясында каралган нигезләр буенча вакытыннан алда туктатыла.

7. Җирлек башлыгы урынбасары теләсә кайсы вакытта җирлек башлыгы инициативасы буенча яки җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының өчтән бер өлешеннән ким булмаган депутатлар төркеме таләбе буенча кабул ителгән җирлек Советы карары буенча вазифасыннан чакырылырга мөмкин. Җирлек башлыгы урынбасарын чакыртып алу турында карар җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының күпчелек тавышы белән кабул ителә.

46 нчы маддә. Җирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Җирлек башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкага китү;

3) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясына ярашлы рәвештә отставкага җибәрү;

Created by Universal Document Converter

4) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясына ярашлы рәвештә вазифасыннан китүләр;

5) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип танылу;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан итү;

7) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

8) Россия Федерациясеннән читтә даими яшәү урынына;

9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил дәүләте гражданлыгын туктату - Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгын алырга яисә Чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы булмаган чит ил территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы яшәү рөхсәтен яисә башка документ алырга хокуклы, җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

10) сайлаучылар тарафыннан кире чакыру;

11) сәламәтлек торышы буенча торак пункт башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра алмауның суд тәртибендә билгеләнгән;

12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясына ярашлы рәвештә, шулай ук торак пункт бетерелгән очракта гамәлгә ашырыла торган торак пунктны үзгәртеп кору;

13) муниципаль берәмлек чикләре үзгәрү нәтиҗәсендә җирлек сайлаучылары санының 25 процентган артыграк артуы; 11) җирлек Советы каравына җирлек бюджеты проектын һәм аның үтәлеше турында хисапларны, җирлек үсеше планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтәлеше турында хисапларны тәкъдим итә;

12) җирлекнең җирле үзидарә органнарының федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, башка федераль органнар, җирлек территориясендә эшләүче Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән кирәкле хезмәттәшлеген тәэмин итә;

13) җирлек башкарма комитетының муниципаль хезмәткәрләрен һәм башка хезмәткәрләрен билгели һәм вазифаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген контрольдә тота, аларга карата дәртләндереү һәм дисциплинар җаваплылык чараларын куллана;

14) җирлек исеменнән дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары белән икътисадый һәм социаль-мәдәни өлкәләрдә хезмәттәшлек турында килешүләр һәм килешүләр, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән хезмәттәшлек итү һәм гамәлләрне координацияләү турында килешүләр һәм килешүләр төзи;

15) җирле үзидарә органнары тарафыннан җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен һәм җирле үзидарә органнарына федераль

Created by Universal Document Converter

законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә.

16) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль берәмлекләр башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук әлеге устав, җирлек Советы карарлары белән җирлек башлыгы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

17) Дәүләт һәм башка органнарда торак пункт мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау буенча чаралар күрә, торак пункт исеменнән судка гариза бирә, ышаныч кәгазьләре бирә.

45 нче маддә. Җирлек башлыгы урынбасары

1. Җирлек башлыгы тәкъдиме буенча җирлек Советы депутатлар арасыннан җирлек башлыгы урынбасары сайлана.

2. Әгәр аны сайлау өчен җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан артыгы тавыш бирсә, җирлек башлыгы урынбасары итеп сайлана.

3. Җирлек башлыгы урынбасары җирлек Советы Регламентында билгеләнгән бурычларны бүлүгә ярашлы рәвештә функцияләрне башкара, җирлек башлыгы йөкләмәләрен үти, ә ул вакытлыча булмаган очракта (авыру яки ялга чыгу сәбәпле) яки үз бурычларын үтәү мөмкинлеге булмаган очракта яки вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан очракта җирлек башлыгы вазифаларын башкара.

5. Җирлек башлыгы урынбасары үз вәкаләтләрен азат ителмәгән нигездә башкара.

6. Җирлек башлыгы урынбасарының вәкаләтләре әлеге уставның 40 статьясында каралган нигезләр буенча вакытыннан алда туктатыла.

7. Җирлек башлыгы урынбасары теләсә кайсы вакытта җирлек башлыгы инициативасы буенча яки җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының өчтән бер өлешеннән ким булмаган депутатлар төркеме таләбе буенча кабул ителгән җирлек Советы карары буенча вазифасыннан чакырылырга мөмкин. Җирлек башлыгы урынбасарын чакыртып алу турында карар җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының күпчелек тавышы белән кабул ителә.

46 нчы маддә. Җирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Җирлек башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкага китү;

Created by Universal Document Converter

3) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясына ярашлы рәвештә отставкага җибәрү;

4) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясына ярашлы рәвештә вазифасыннан китүләр;

5) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип танылу;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан итү;

7) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

8) Россия Федерациясеннән читтә даими яшәү урынына;

9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил дәүләте гражданлыгын туктату - Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгын алырга яисә Чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы булмаган чит ил территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы яшәү рөхсәтен яисә башка документ алырга хокуклы, җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

10) сайлаучылар тарафыннан кире чакыру;

11) сәламәтлек торышы буенча торак пункт башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра алмауның суд тәртибендә билгеләнгән;

12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясына ярашлы рәвештә, шулай ук торак пункт бетерелгән очракта гамәлгә ашырыла торган торак пунктны үзгәртеп кору;

13) муниципаль берәмлек чикләре үзгәрү нәтиҗәсендә җирлек сайлаучылары санының 25 проценттан артыграк артуы; 11) җирлек Советы каравына җирлек бюджеты проектын һәм аның үтәлеше турында хисапларны, җирлек үсеше планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтәлеше турында хисапларны тәкъдим итә;

12) җирлекнең җирле үзидарә органнарының федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, башка федераль органнар, җирлек территориясендә эшләүче Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән кирәкле хезмәттәшлеген тәэмин итә;

13) җирлек башкарма комитетының муниципаль хезмәткәрләрен һәм башка хезмәткәрләрен билгели һәм вазифаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген контрольдә тота, аларга карата дәртләндереү һәм дисциплинар җаваплылык чараларын куллана;

14) җирлек исеменнән дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары белән икътисадый һәм социаль-мәдәни өлкәләрдә хезмәттәшлек турында килешүләр һәм килешүләр, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән хезмәттәшлек

Created by Universal Document Converter

итү һәм гамәлләрне координацияләү турында килешүләр һәм килешүләр төзи;

15) җирле үзидарә органнары тарафыннан җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен һәм җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә.

16) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль берәмлекләр башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук әлеге устав, җирлек Советы карарлары белән җирлек башлыгы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

17) Дәүләт һәм башка органнарда торак пункт мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау буенча чаралар күрә, торак пункт исеменнән судка гариза бирә, ышаныч кәгазьләре бирә.

45 нче маддә. Җирлек башлыгы урынбасары

1. Җирлек башлыгы тәкъдиме буенча җирлек Советы депутатлар арасыннан җирлек башлыгы урынбасары сайлана.

2. Әгәр аны сайлау өчен җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан артыгы тавыш бирсә, җирлек башлыгы урынбасары итеп сайлана.

3. Җирлек башлыгы урынбасары җирлек Советы Регламентында билгеләнгән бурычларны бүлүгә ярашлы рәвештә функцияләрне башкара, җирлек башлыгы йөкләмәләрен үти, ә ул вакытлыча булмаган очракта (авыру яки ялга чыгу сәбәпле) яки үз бурычларын үтәү мөмкинлеге булмаган очракта яки вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан очракта җирлек башлыгы вазифаларын башкара.

5. Җирлек башлыгы урынбасары үз вәкаләтләрен азат ителмәгән нигездә башкара.

6. Җирлек башлыгы урынбасарының вәкаләтләре әлеге уставның 40 статьясында каралган нигезләр буенча вакытыннан алда туктатыла.

7. Җирлек башлыгы урынбасары теләсә кайсы вакытта җирлек башлыгы инициативасы буенча яки җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының өчтән бер өлешеннән ким булмаган депутатлар төркеме таләбе буенча кабул ителгән җирлек Советы карары буенча вазифасыннан чакырылырга мөмкин. Җирлек башлыгы урынбасарын чакыртып алу турында карар җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының күпчелек тавышы белән кабул ителә.

46 нчы маддә. Җирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Җирлек башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

Created by Universal Document Converter

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкага китү;

3) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясына ярашлы рәвештә отставкага җибәрү;

4) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясына ярашлы рәвештә вазифасыннан китүләр;

5) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип танылу;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан итү;

7) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

8) Россия Федерациясеннән читтә даими яшәү урынына;

9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил дәүләте гражданлыгын туктату - Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгын алырга яисә Чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы булмаган чит ил территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы яшәү рөхсәтен яисә башка документ алырга хокуклы, җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

10) сайлаучылар тарафыннан кире чакыру;

11) сәламәтлек торышы буенча торак пункт башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра алмауның суд тәртибендә билгеләнгән;

12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясына ярашлы рәвештә, шулай ук торак пункт бетерелгән очракта гамәлгә ашырыла торган торак пунктны үзгәртеп кору;

13) муниципаль берәмлек чикләре үзгәрү нәтиҗәсендә җирлек сайлаучылары санының 25 проценттан артыграк артуы;

11) җирлек Советы каравына җирлек бюджеты проектын һәм аның үтәлеше турында хисапларны, җирлек үсеше планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтәлеше турында хисапларны тәкъдим итә;

12) җирлекнең җирле үзидарә органнарының федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, башка федераль органнар, җирлек территориясендә эшләүче Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән кирәкле хезмәттәшлеген тәэмин итә;

13) җирлек башкарма комитетының муниципаль хезмәткәрләрен һәм башка хезмәткәрләрен билгели һәм вазифаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген контрольдә тота, аларга карата дәртләндереү һәм дисциплинар җаваплылык чараларын куллана;

14) җирлек исеменнән дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары белән икътисадый һәм социаль-мәдәни өлкәләрдә хезмәттәшлек турында килешүләр һәм килешүләр,

Created by Universal Document Converter

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән хезмәттәшлек итү һәм гамәлләрне координацияләү турында килешүләр һәм килешүләр төзи;

15) җирле үзидарә органнары тарафыннан җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен һәм җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә.

16) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль берәмлекләр башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук әлеге устав, җирлек Советы карарлары белән җирлек башлыгы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

17) Дәүләт һәм башка органнарда торак пункт мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау буенча чаралар күрә, торак пункт исеменнән судка гариза бирә, ышаныч кәгазьләре бирә.

45 нче маддә. Җирлек башлыгы урынбасары

1. Җирлек башлыгы тәкъдиме буенча җирлек Советы депутатлар арасыннан җирлек башлыгы урынбасары сайлана.

2. Әгәр аны сайлау өчен җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан артыгы тавыш бирсә, җирлек башлыгы урынбасары итеп сайлана.

3. Җирлек башлыгы урынбасары җирлек Советы Регламентында билгеләнгән бурычларны бүлүгә ярашлы рәвештә функцияләрне башкара, җирлек башлыгы йөкләмәләрен үти, ә ул вакытлыча булмаган очракта (авыру яки ялга чыгу сәбәпле) яки үз бурычларын үтәү мөмкинлеге булмаган очракта яки вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан очракта җирлек башлыгы вазифаларын башкара.

5. Җирлек башлыгы урынбасары үз вәкаләтләрен азат ителмәгән нигездә башкара.

6. Җирлек башлыгы урынбасарының вәкаләтләре әлеге уставның 40 статьясында каралган нигезләр буенча вакытыннан алда туктатыла.

7. Җирлек башлыгы урынбасары теләсә кайсы вакытта җирлек башлыгы инициативасы буенча яки җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының өчтән бер өлешеннән ким булмаган депутатлар төркеме таләбе буенча кабул ителгән җирлек Советы карары буенча вазифасыннан чакырылырга мөмкин. Җирлек башлыгы урынбасарын чакыртып алу турында карар җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының күпчелек тавышы белән кабул ителә.

46 нчы маддә. Җирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

Created by Universal Document Converter

1. Җирлек башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкага китү;

3) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясына ярашлы рәвештә отставкага җибәрү;

4) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясына ярашлы рәвештә вазифасыннан китүләр;

5) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип танылу;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан итү;

7) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

8) Россия Федерациясеннән читтә даими яшәү урынына;

9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил дәүләте гражданлыгын туктату - Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгын алырга яисә Чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы булмаган чит ил территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы яшәү рөхсәтен яисә башка документ алырга хокуклы, җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

10) сайлаучылар тарафыннан кире чакыру;

11) сәламәтлек торышы буенча торак пункт башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра алмауның суд тәртибендә билгеләнгән;

12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясына ярашлы рәвештә, шулай ук торак пункт бетерелгән очракта гамәлгә ашырыла торган торак пунктны үзгәртеп кору;

13) муниципаль берәмлек чикләре үзгәрү нәтиҗәсендә җирлек сайлаучылары санының 25 проценттан артыграк артуы

; 14) шәһәр округы белән берләшү сәбәпле, торак пунктның муниципаль берәмлек статусын югалтуы;

15) гражданнарның турыдан-туры ихтыярын белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукый актны чыгару вакытын бозу;

16) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне үтәмәү.

2. Җирлек башлыгының вәкаләтләре шулай ук "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның

Created by Universal Document Converter

чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, 7 нче номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәмәү, бурычларны үтәмәү белән бәйле рәвештә вакытыннан алда туктатыла 2013 елның маенда N 79-ФЗ аерым категория кешеләргә чит ил банкларында счетлар (вкладлар) ачуны һәм аларга ия булуны, акчалата средстволарны һәм кыйммәтле әйберләрне саклауны тыю турында, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан, чит ил финанс инструментларын үзләштерү һәм (яки) куллану.

3. Әлеге статьяның 1-11, 14 һәм 15 пунктларында күрсәтелгән нигезләр буенча җирлек башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, җирлекнең яңа башлыгын сайлау җирлек советының якынлашып килүче утырышында башкарыла.

4. Җирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, җирлекнең яңа башлыгын сайлау вәкаләтләре туктатылган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча башкарыла.

Шул ук вакытта, әгәр җирлек Советының вәкаләтләре срогы тәмамлануга алты айдан да азрак вакыт калса, җирлек башлыгын җирлек Советы составыннан сайлау яңа сайланган җирлек советының беренче утырышында башкарыла,

1. Муниципаль берәмлек башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан үз составында яки конкурс комиссиясе тәкъдим иткән кандидатлар арасыннан сайланган муниципаль берәмлек башлыгын сайлау мондый вәкаләтләр туктатылган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча башкарыла.

Шул ук вакытта муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре срогы тәмамланганчы алты айдан да кимрәк вакыт калса, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы составында муниципаль берәмлек башлыгын сайлау яңа сайланган муниципаль берәмлек вәкиллекле органының беренче утырышында, ә муниципаль берәмлек башлыгын конкурс нәтиҗәләре буенча конкурс комиссиясе тәкъдим иткән кандидатлар арасыннан сайлау - муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы хокукый составта сайланган көннән алып өч ай эчендә башкарыла.

6. Әгәр Татарстан Республикасы Президентының (Татарстан Республикасы Премьер-министрының) җирлек башлыгын вазыйфасыннан азат итү турындагы хокукый акты нигезендә яисә җирлек советының җирлек башлыгын отставкага җибәрү турындагы карары нигезендә вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган җирлек башлыгы әлеге хокукый актны яки карарны суд тәртибендә шикаять итсә, муниципаль сайлауларда сайлана торган җирлек башлыгын вакытыннан алда сайлаулар суд карары законлы көченә кергәнче билгеләнә алмый.

7. Әгәр Татарстан Республикасы Президентының (Татарстан Республикасы Премьер-министрының)җирлек башлыгын вазыйфасыннан азат итү турындагы хокукый акты нигезендә яисә җирлек Советының җирлек

Created by Universal Document Converter

башлыгын отставкага җибәрү турындагы карары нигезендә вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган җирлек башлыгы әлеге хокукый актны яисә карарны суд тәртибендә шикаять итсә, җирлек Советы Совет тарафыннан үз составында яки кандидатлар арасыннан сайлана торган җирлек башлыгын сайлау турында Карар кабул итәргә хокуклы түгел, конкурс комиссиясе тарафыннан конкурс нәтиҗәләре буенча суд карары законлы көченә кергәнче тәкъдим ителгән.

8. Җирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган яки суд карары буенча аңа карата сак астына алу яки вакытлыча вазифасыннан читләштерү рәвешендә процессуаль мәҗбүри чаралар кулланылган очракта, аның вәкаләтләрен вакытлыча җирлек башлыгы урынбасары башкара.

47 нче маддә. Ышаныч югалту сәбәпле муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны эштән азат итү (вазыйфадан азат итү)

1. Муниципаль вазыйфаны биләүче зат, федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда каралган тәртиптә, ышаныч югалту сәбәпле, эштән азат ителергә (вазыйфасыннан азат ителергә) тиеш:

1) кешенең мәнфәгатьләр конфликтыны булдырмау һәм (яки) җайга салу буенча чаралар күрмәве;

2) кешенең үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәве яки белә торып дөрес булмаган яки тулы булмаган мәгълүматлар бирмәве;

3) кешенең түләүле нигездә коммерция оешмасының идарә органы эшчәнлегендә катнашуы, федераль закон белән билгеләнгән очраклардан тыш;

4) кешенең эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыруы;

5) әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керүе.

2. Муниципаль вазыйфаны биләүче кеше, аңа буйсынган кешенең мәнфәгатьләр конфликтына китерә яки китерә ала торган шәхси мәнфәгатьләре барлыкка килүе турында белгән кеше, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләгән кеше мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яки) җайга салу буенча чаралар күрмәгән очракта, ышанычын югалту сәбәпле, эштән азат ителергә (вазыйфасыннан азат ителергә) тиеш.

3. Муниципаль вазыйфаны биләүче затка карата коррупциячел хокук бозу өчен ышанычны югалту сәбәпле эштән азат итү (вазыйфадан азат итү) рәвешендә җәзалар куллану турындагы мәгълүматлар әлеге зат тиешле вазыйфаны биләгән җирле үзидарә органы тарафыннан 2008 елның 25

Created by Universal Document Converter

декабрендәге 273 номерлы Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалту сәбәпле эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә-ФЗ Коррупциягә каршы тору турында.

48 нче маддә. Торак пункт башлыгын отставкага җибәрү

1. Җирлек советы " Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә җирлек Советы депутатлары инициативасы буенча яки Татарстан Республикасы Президенты инициативасы буенча җирлек башлыгын отставкага җибәрергә хокуклы.

2. Торак пункт башлыгын отставкага җибәрү өчен нигез булып:

1) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясының 1 өлешендәге 2 һәм 3 пунктларында каралган нәтиҗәләргә китергән (килеп чыккан) җирлек башлыгының карарлары, гамәлләре (гамәлсезлеге) ;

2) җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, башка федераль законнарда, әлеге Уставта каралган вәкаләтләрне һәм (яки) җирле үзидарә органнары тарафыннан җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү буенча бурычларны өч ай һәм аннан да күбрәк вакыт эчендә үтәмәү федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән үзидарә итү;

3) җирлек башлыгы эшчәнлеген җирлек Советы тарафыннан аның җирлек Советы алдындагы еллык хисабы нәтиҗәләре буенча канәгатьләнерлек бәяләмә, ике тапкыр рәттән бирелгән;

4) "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон,» дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында " 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон,

2013 елның 7 маенда № 79-ФЗ»аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (вкладлар) ачуны һәм аларга ия булуны, акчалата средстволарны һәм кыйммәтле әйберләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында";

5) җирлек башлыгы, җирлекнең башкарма комитеты, җирлекнең җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары һәм ведомство карамагындагы оешмалар тарафыннан Кеше һәм гражданның хокуклары һәм ирекләре тигезлегенең дәүләт гарантияләрен расасына, милләтенә, теленә, дингә мөнәсәбәте һәм башка шартларга бәйле рәвештә күпләп бозуга, раса, милләт, тел яисә дингә карашы билгеләре буенча хокукларны һәм дискриминацияне чикләүгә юл кую, әгәр бу милләтара һәм конфессияара

Created by Universal Document Converter

килешүне бозуга китергән һәм милләтара (этникара) һәм конфессияара конфликтлар барлыкка килүгә ярдәм иткән булса.

3. Җирлек Советы депутатларының җирлек башлыгын отставкага җибәрү турындагы инициативасы, җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының өчтән бер өлешеннән ким булмаган өлеше белән тәкъдим ителгән, җирлек Советына кертелә торган мөрәҗәгать рәвешендә рәсмиләштерелә. Әлеге мөрәҗәгать җирлек Советының җирлек башлыгын отставкага җибәрү турындагы карары проекты белән бергә кертелә. Әлеге инициативаны тәкъдим итү турында җирлек башлыгы һәм Татарстан Республикасы Президенты әлеге мөрәҗәгатьне җирлек советына керткән көннән соң бер көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

4. Җирлек башлыгын отставкага җибәрү турындагы җирлек Советы депутатлары инициативасын карау Татарстан Республикасы Президенты фикерен исәпкә алып башкарыла.

5. Әгәр җирлек башлыгын отставкага җибәрү турындагы җирлек Советы депутатлары инициативасын караганда җирле үзидарә органнары тарафыннан җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен һәм җирлек башлыгының нәтиҗәләргә китергән карарларын, гамәлләрен (гамәлсезлеген) гамәлгә ашыруны тәэмин итүгә кагылышлы мәсьәләләрне карау күздә тотыла икән, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясының 2 һәм 3 пунктларында каралган торак пункт башлыгын отставкага җибәрү турындагы карар Татарстан Республикасы Президенты ризалыгы белән генә кабул ителергә мөмкин.

6. Татарстан Республикасы Президентының җирлек башлыгын отставкага җибәрү турындагы инициативасы җирлек советына җирлек советының тиешле карары проекты белән бергә кертелә торган мөрәҗәгать рәвешендә рәсмиләштерелә. Әлеге инициативаны тәкъдим итү турында җирлек башлыгы әлеге мөрәҗәгатьне җирлек Советына керткән көннән соң икенче көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

7. Җирлек башлыгын отставкага җибәрү турында җирлек Советы депутатларының яки Татарстан Республикасы Президентының инициативасын җирлек Советы тиешле мөрәҗәгать кертелгән көннән алып бер ай эчендә карый.

8. Әгәр җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының өчтән ике өлеше аның өчен тавыш бирсә, җирлек башлыгын отставкага җибәрү турында Карар кабул ителгән дип санала.

9. Җирлек Советының җирлек башлыгын отставкага җибәрү турындагы карарына җирлек Советы утырышында рәислек итүче депутат кул куя.

10. Җирлек советын караганда һәм кабул иткәндә җирлек башлыгын отставкага җибәрү турында карарлар:

Created by Universal Document Converter

1) аларга тиешле утырышның кайчан һәм кайда узачагы турында алдан хәбәр итү, шулай ук җирлек Советы депутатларының яки Татарстан Республикасы Президентының мөрәҗәгате һәм җирлек Советының аны отставкага җибәрү турындагы карары проекты белән танышу;

2) аңа җирлек Советы депутатларына отставкага китү өчен нигез буларак тәкъдим ителгән хәлләр турында аңлатмалар бирү мөмкинлеге бирү.

11. Әгәр җирлек башлыгы җирлек Советының аны отставкага җибәрү турындагы карары белән килешмәсә, ул үзенең аерым фикерен язма рәвештә әйтергә хокуклы.

12. Җирлек Советының җирлек башлыгын отставкага җибәрү турындагы карары рәсми рәвештә кабул ителгәннән соң биш көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш. Әгәр җирлек башлыгы аны отставкага җибәрү мәсьәләсендә үзенең аерым фикерен язма рәвештә белдергән булса, ул җирлек советының күрсәтелгән карары белән бер үк вакытта басылып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

13. Әгәр җирлек башлыгын отставкага җибәрү турындагы Татарстан Республикасы Президенты инициативасы җирлек Советы тарафыннан кире кагылган булса, җирлек башлыгын отставкага җибәрү турындагы мәсьәлә җирлек советы утырышы уздырылганнан соң ике айдан да иртәрәк түгел, җирлек советының әлеге мәсьәлә каралган утырышыннан соң кабат каралырга мөмкин.

V бүлек. җирлекнең башкарма комитеты

49 нчы маддә. Җирлекнең башкарма комитеты җирлекнең җирле үзидарә башкарма-идарә органы

1. Җирлекнең башкарма комитеты Җирле үзидарәнең башкарма-идарә органы булып тора, аңа әлеге устав белән җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләре һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру вәкаләтләре бирелгән.

2. Җирлекнең башкарма комитеты Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вәкаләтле орган булып тора. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вәкаләтле орган буларак җирлекнең башкарма комитетының оештыру структурасы, вәкаләтләре, функцияләре һәм эшчәнлек тәртибе, күрсәтелгән вәкаләтле органның вазыйфаи затлары исемлеген һәм аларның вәкаләтләрен билгеләү җирлекнең муниципаль хокукый актларына ярашлы рәвештә гамәлгә ашырыла.

3. Авыл җирлеге Башкарма комитетының рәсми исеме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькинский авыл җирлеге башкарма комитеты.

4. Җирлекнең башкарма комитеты җирлек советына хисап бирә һәм контрольдә тота.

Created by Universal Document Converter

5. Торак пунктның башкарма комитетында мөһер һәм бланк бар.

6. Җирлекнең башкарма комитеты эшчәнлеген тәэмин итү чыгымнары Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнары классификациясенә ярашлы рәвештә җирлек бюджетында аерым юл белән карала.

50 нче маддә. Торак пунктның Башкарма комитеты структурасы

1. Башкарма комитет структурасы җирлек башлыгы тәкъдиме буенча җирлек Советы тарафыннан раслана.

2. Җирлекнең башкарма комитеты структурасына җирлек башлыгы, Башкарма комитет җитәкчесе урынбасары, Башкарма комитетның башка вазифалы кешеләре керә.

51 нче маддә. Башкарма комитетның вәкаләтләре

1. Җирлекнең башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәп өлкәсендә:

-җирлек бюджеты проектын, җирлекнең социаль-икътисади үсеше стратегиясе проектын эшләүне тәэмин итә;

-җирлек бюджетын үтәүне, җирлекнең социаль-икътисади үсеше стратегиясен гамәлгә ашыруны оештыра;

– авыл җирлеген комплекслы социаль-икътисади үстерү планнарын һәм программаларын үтәүне кабул итә һәм оештыра, шулай ук авыл җирлегенең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлаучы статистик күрсәткечләр җыюны оештыра һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына тапшыра

2) муниципаль милек белән идарә итү, торак пункт территориясендәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- җирлекнең муниципаль милкендә булган мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын булдыру, сатып алу, куллану, боерык бирү һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;

- җирлек Советы карары белән билгеләнгән очракларда җирлек Советына муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм килештерүгә (раслауга) кертә;

муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән торак пунктның икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; торак пункт территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- җирлек советы билгеләгән тәртип буенча муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлегенең максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэмин итә, муниципаль учреждениеләрне

Created by Universal Document Converter

һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә аларның җитәкчеләрен билгели һәм билгән вазифаларыннан азат итә;

муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс белән тәэмин итүне һәм муниципаль биремне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр белән финанс белән тәэмин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтә;

3) территориаль планлаштыру, җирне һәм башка табигый ресурсларны куллану, әйләнә-тирә табигый мохитне саклау өлкәсендә:

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына ярашлы рәвештә, җирлекнең территориаль планлаштыру документлары, җирлекнең башка шәһәр төзелеше документациясе проектларын эшли һәм җирлек Советына раслау өчен кертә, аларны гамәлгә ашыруны тәэмин итә;

муниципаль милектә булган җирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны планлаштыруны һәм оештыруны гамәлгә ашыра;

- торак пункт территориясендәге җир кишәрлекләрен законнарда билгеләнгән тәртиптә бирә һәм тартып ала;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы предприятиеләр, учреждениеләр, оешмаларның гамәлләре турында тиешле органнарга хәбәр итә;

4) Төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, торак пункт территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

торак пунктлар чикләрендә җирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыра;

- халыкны элемтә хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

5) авыл хуҗалыгы һәм эшмәкәрлекне үстерү өлкәсендә:

авыл хуҗалыгы җитештерүен үстерүгә ярдәм күрсәтә;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

6) торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм халыкка башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

торак пункт чикләрендә халыкны су белән тәэмин итүне, су чыгаруны, халыкны ягулык белән тәэмин итүне Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыра;

халыкны җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

- социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтаҗ гражданнарны билгеләнгән тәртиптә исәпкә ала;

Created by Universal Document Converter

ял оештыру һәм халыкны мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

торак пункт территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыра, торак пунктта рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

халыкның күпләп ял итү өчен шартлар тудыра һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыра, шул исәптән гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буйларына ирекле керүен тәэмин итә;

ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм җирләү урыннарын тәэмин итә;

торак пунктның архив фондларын формалаштыра;

7) төзекләндерү өлкәсендә:

каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау буенча эшчәнлек оештыра;

- торак пункт территориясен төзекләндерү буенча эшчәнлек оештыра;

-адреслашу объектларына адреслар бирә, адресларны үзгәртә, юкка чыгара, урам-юл челтәре элементларына исемнәр бирә (җирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), торак пункт чикләрендәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирә, мондый исемнәрне үзгәртә, юкка чыгара, мәгълүматны Дәүләт адрес реестрында урнаштыра;

8) гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, Халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә:

- торак пункт территориясендә законнарны, дәүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнары актларын үтәүне, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән җирле үзидарә хокукларын бозучы судта яки арбитраж судында дәүләт хакимияте органнары һәм дәүләт вазыйфаи затлары, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмаларның актларын шикаять итә;

гражданнарга һәм аларның җәмәгать тәртибен саклауда катнашучы берләшмәләренә ярдәм күрсәтә;

халык дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыра;

- торак пунктлар чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәэмин итә;

үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы яки барлыкка килү турында вакытында хәбәр итүне һәм мәгълүмат бирүне тәэмин итә;

-муниципаль сайлаулар, җирле референдум, җирлек депутатын, җирлекнең сайлап куелган органы әгъзасын, җирлекнең сайлап куелган вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, җирлек чикләрен үзгәртү, җирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

Created by Universal Document Converter

җыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар үткәрү, спорт, тамаша һәм башка массакүләм иҗтимагый чаралар оештыру белән бәйле законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

-торак пунктта терроризмның асылын һәм аның иҗтимагый куркынычын аңлату буенча, шулай ук гражданнарда терроризм идеологиясен кабул итмәүне формалаштыру буенча мәгълүмати-пропаганда чаралары оештыра һәм үткәрә, шул исәптән мәгълүмати материаллар, басма продукция тарату, аңлату эшләре һәм башка чаралар үткәрү юлы белән;

муниципаль милектә булган яки җирле үзидарә органнары карамагындагы объектларның террорчылыкка каршы саклану таләпләрен үтәүне тәэмин итә;

- торак пункт территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының милләтара һәм конфессияара татулыгын ныгытуга, телләрен һәм мәдәниятен саклауга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

9) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:

- балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыра һәм гамәлгә ашыра.

10) җирлекнең җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирлекнең җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларын исәпкә ала һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

- тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен тиешле федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- җирлек Советы карарларына ярашлы рәвештә, җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагындагы Матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан үзенә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны тәэмин итә;

11) башка вәкаләтләр:

- җирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

- әлеге уставның 5 статьясындагы 1 өлешендәге 8-10, 17 һәм 20 пунктларында каралган җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатларында гражданнарны торак пункт өчен социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурлыкларны) ирекле нигездә башкаруга җәлеп итү турында Карар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра;

җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра, законнар, әлеге Устав, җирлек Советы карарлары белән җирлек

Created by Universal Document Converter

советы яки башка җирле үзидарә органнары компетенциясенә кертелгән вәкаләтләрдән тыш.

2. Башкарма комитет җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә карамаган мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

торак пункт музейларын булдыра;

торак пунктта нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкара;

опека һәм попечительлек буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыруда катнаша;

торак пункт территориясендә җирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

-Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм торак пункт территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтә;

- торак пункт территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацияләү буенча чараларны оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;

муниципаль янгын күзәтчелеген булдыра;

туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

кеше хокукларын тәэмин итүне җәмәгать контролендә тотучы җәмәгать күзәтү комиссияләренә һәм мәҗбүри тоту урыннарында булган кешеләргә ярдәм күрсәтә;

-инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидларның иҗтимагый берләшмәләре тарафыннан «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында»1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмаларның хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыра;

- гражданнарга торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарын арендалау шартнамәләре буенча муниципаль торак фонды торак урыннарын бирә;

торак пункт территориясендә яшәүче караучысыз хайваннарны тоту һәм тоту буенча чаралар үткәрә;

- "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында"Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыра.

инвалидларның, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрнең, адаптив физик культура һәм адаптив спортның Физик культурасын һәм спортын үстерүгә ярдәм күрсәтә.

VI бүлек. БАШКА ҖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫ. ҖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫНЫҢ ҮЗАРА ХЕЗМӘТТӘШЛЕГЕ

Created by Universal Document Converter

52 нче маддә. Торак пунктның ревизия комиссиясе

1. Җирлекнең ревизия комиссиясе даими эшләүче, җирле финанс контроле үзидарәсенең коллегиаль органы булып тора.

2. Җирлекнең ревизия комиссиясе рәис һәм ике әгъзадан тора.

Җирлекнең Ревизия комиссиясен оештыру һәм эшчәнлек тәртибе, вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясе субъектлары һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы федераль законнар, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, башка федераль законнар һәм башка норматив законнар белән билгеләнә. Россия Федерациясенең хокукый актлары, поселок Советы тарафыннан расланган поселокның Ревизия комиссиясе турында нигезләмә, башка муниципаль норматив хокукый актлар белән.

Федераль законнарда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә торак пунктның Ревизия комиссиясе оешмасын һәм эшчәнлеген хокукый җайга салу шулай ук Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.

53 нче маддә. Торак пунктның сайлау комиссиясе

1. Җирлекнең сайлау комиссиясе муниципаль сайлауларны, җирле референдумны, депутатны, җирле үзидарәнең сайлап куелган органы әгъзасын, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазифаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, җирлек чикләрен үзгәртү, җирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне әзерләүне һәм үткәрүне оештыра.

2. Җирлекнең сайлау комиссиясе муниципаль орган булып тора, ул җирлекнең җирле үзидарә органнары структурасына керми.

3. Җирлекнең сайлау комиссиясе җирлек Советы тарафыннан федераль законнарда, Татарстан Республикасы Сайлау кодексында билгеләнгән тәртиптә формалаштырыла.

4. Авыл җирлеге сайлау комиссиясенең вәкаләтләре биш ел тәшкил итә.

5. Җирлекнең сайлау комиссиясе 6 әгъзадан тора, хәл иткүче тавыш хокукы бар.

6. Җирлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнары классификациясенә ярашлы рәвештә җирлек бюджетында аерым юл белән карала.

7. Җирлекнең сайлау комиссиясе вәкаләтләре, аның эшчәнлеге тәртибе һәм гарантияләре федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, әлеге устав белән көйләнә.

8. Җирлек Советы мөрәҗәгате нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары буенча җирлекнең сайлау

Created by Universal Document Converter

комиссиясе вәкаләтләре ТР Аксубай муниципаль районы территориаль сайлау комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.

54 нче маддә. Җирлек Советы, җирлек башлыгы, җирлекнең башкарма комитеты һәм башка җирле үзидарә органнары үзара хезмәттәшлеге нигезләре

1. Бу уставта билгеләнгән вәкаләтләр бүленеше нигезендә, җирлек Советы, җирлек башлыгы һәм җирлекнең башкарма комитеты үз вәкаләтләрен мөстәкыйль рәвештә башкаралар.
2. Җирлек советы һәм җирлекнең башкарма комитеты җирлекнең икътисади һәм социаль үсеше процессын нәтиҗәле идарә итү һәм аның халкы мәнфәгатьләрендә законнарда, әлеге уставта билгеләнгән формаларда үзара хезмәттәшлек итәргә тиеш.
3. Җирлек советы һәм җирлекнең башкарма комитеты кабул ителгән норматив хокукый актларны алар имзаланганнан соң җиде көн эчендә бер-берсенә җибәрәләр.
5. Җирлек башлыгы, җирлекнең башкарма комитеты җитәкчесе буларак, җирлек советына җирлек советының, җирлек башлыгының хокукый актларын кабул итү, гамәлдән чыгару, үзгәртү турында тәкъдим белән мөрәҗәгать итәргә, шулай ук аларны суд тәртибендә шикаять итәргә хокуклы.
6. Җирле үзидарәнең башка органнарының үзара эш итү тәртибен җирлек советы билгели ала.

55 нче маддә. Җирле үзидарә органнары арасындагы бәхәсләрне хәл итү

Җирле үзидарә органнары арасында аларның вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча бәхәсләр килешү процедураларын үткәрү юлы белән яки суд тәртибендә хәл ителә.

VII бүлек. ҖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫ ЭШЧӘНЛЕГЕНЕҢ ГРАЖДАНЛЫК-ХОКУКЫЙ ҺӘМ ФИНАНС НИГЕЗЛӘРЕ

56 нчы маддә. Юридик зат хокукларына ия булган җирле үзидарә органнары

Федераль закон һәм әлеге Устав нигезендә юридик зат хокуклары җирлек советына һәм җирлекнең башкарма комитетына бирелә.
Башкарма комитет органнарын юридик затлар сыйфатында дәүләт теркәве өчен нигез булып җирлек Советының муниципаль казна учреждениесе формасында тиешле орган булдыру турындагы карары һәм җирлек башкарма комитеты җитәкчесе тәкъдиме буенча җирлек Советы тарафыннан аның турында нигезләмәне раслау тора.

Created by Universal Document Converter

57 нче маддә. Җирле үзидарә органнары юридик затлар буларак

1. Җирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү бары тик җирлек бюджетының үз керемнәре хисабына гына башкарыла.
2. Закон, әлеге Устав, җирлек Советы карарлары белән каралган очракларда җирлекнең җирле үзидарә органнары эшчәнлеген тәэмин итүгә чыгымнар Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнары классификациясенә ярашлы рәвештә җирлек бюджетында аерым юл белән карала.

58 нче маддә. Җирлекнең җирле үзидарә органнарын финанслау

Җирле үзидарә органнары эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү бары тик җирлек бюджетының үз керемнәре хисабына гына башкарыла.

VIII бүлек. ҖИРЛЕК БАШЛЫГЫНА ҺӘМ ҖИРЛЕКНЕҢ БАШКА ВАЗЫЙФАИ ЗАТЛАРЫНА БИРЕЛӘ ТОРГАН СОЦИАЛЬ ҺӘМ БАШКА ГАРАНТИЯЛӘР

59 нчы маддә. Җирлек Советы депутаты, башка вазыйфаи затларның эшчәнлегенә социаль һәм башка гарантияләр

1. Азат ителмәгән нигездә эшләүче җирлек Советы депутатына җирлек Советы һәм аның органнары утырышларында катнашу, җирлек Советы йөкләмәләрен үтәү вакытында гамәлдәге законнарда каралган акчалата компенсация һәм башка түләүләр түләнә.
2. Үз вәкаләтләрен азат ителмәгән нигездә гамәлгә ашыручы җирлек башлыгы урынбасарына, әлеге Уставта каралган очракларда җирлек башлыгы вазифаларын башкарганда, җирлек башлыгының айлык акчалата түләүенең 90% күләмендә бүләк түләнә.
3. Җирлекнең ревизия комиссиясе һәм җирлекнең сайлау комиссиясе әгъзаларына әлеге органнар эшендә катнашкан вакытта законнар, җирлек Советы карарлары нигезендә акчалата компенсация түләнә.

60 нчы маддә. Җирлек башлыгы, җирлек Советы депутатларының кагылгысызлыгы гарантияләре

IX бүлек. ҖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫ ҺӘМ ВАЗЫЙФАИ ЗАТЛАРНЫҢ ҖАВАПЛЫЛЫГЫ

ҖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ КЕШЕЛӘРЕ, АЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕН КОНТРОЛЬДӘ ТОТУ ҺӘМ КҮЗӘТҮ

Created by Universal Document Converter

61 нче маддә. Җирлекнең җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затларының җаваплылыгы

Җирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары закон нигезендә җирлек халкы, дәүләт, физик һәм юридик затлар алдында җавап бирәләр.

62 нче маддә. Җирлек Советы депутатларының җирлек халкы алдында җаваплылыгы

Җирлек Советы депутатларының, шул исәптән җирлек башлыгы, җирлек халкы алдында җаваплылыгы җирлек халкының ышанычын югалту нәтиҗәсендә, хокуксыз карарлар кабул итү яки хокуксыз гамәлләр (гамәлсезлек) кылу нәтиҗәсендә, аларны суд тәртибендә раслау очрагында башлана.

2. Җирлек халкының ышанычын югалткан җирлек Советы депутаты, шул исәптән җирлек башлыгы, әлеге уставның 13 статьясында билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә җирлек халкы тарафыннан кире чакырылырга мөмкин.

63 нче маддә. Җирле үзидарә органнары һәм вазифаи затларының дәүләт алдында җаваплылыгы

1. Җирле үзидарә органнарының һәм җирле үзидарә вазыйфаи затларының дәүләт алдындагы җаваплылыгы тиешле суд карары нигезендә, алар Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституцион законнарны, федераль законнарны, Конституцияне (уставны), Татарстан Республикасы законнарын, муниципаль берәмлек уставын бозган очракта, шулай ук күрсәтелгән органнар һәм вазыйфаи затлар тарафыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен тиешенчә гамәлгә ашырмаган очракта килә.

2. Җирлек Советын тарату, вазифасыннан азат итү һәм җирлек башлыгын отставкага җибәрү нигезләре һәм тәртибе 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә.

64 нче маддә. Җирле үзидарә органнары һәм вазифаи затларының физик һәм юридик затлар алдында җаваплылыгы

Җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарә вазифаи затларының физик һәм юридик затлар алдында җаваплылыгы федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә башлана.

X бүлек. җирлекнең муниципаль хокукый актлары

65 нче маддә. Җирлекнең муниципаль хокукый актлары системасы

1. Муниципаль хокукый актлар системасына торак пункт керә::

Created by Universal Document Converter

1) җирлек уставы, җирле референдумда кабул ителгән хокукый актлар;

2) җирлек Советының норматив һәм башка хокукый актлары;

3) әлеге Уставта каралган җирлек башлыгы, Башкарма комитет һәм җирле үзидарәнең башка органнары һәм вазифаи затларының норматив һәм башка хокукый актлары.

2. Җирлек уставы һәм җирле референдумда кабул ителгән хокукый актлар рәвешендә рәсмиләштерелгән карарлар муниципаль хокукый актлар системасында югары юридик көч актлары булып тора, турыдан-туры гамәлгә ия һәм бөтен җирлек территориясендә кулланыла.

Башка муниципаль хокукый актлар әлеге уставка һәм җирле референдумда кабул ителгән хокукый актларга каршы килмәскә тиеш.

3. Җирлек Уставының, әлеге Уставка, Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга һәм аларга ярашлы кабул ителә торган Татарстан Республикасы законнарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актның каршылыгы рөхсәт ителми.

4. Җирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары кабул иткән муниципаль хокукый актлар җирлекнең бөтен территориясендә мәҗбүри үтәлергә тиеш.

5. Муниципаль хокукый актлар гамәлдән чыгарылырга яки аларның гамәлдә булуы тиешле муниципаль хокукый актны кабул иткән (чыгарган) җирле үзидарә органнары яки җирле үзидарә вазыйфаи затлары тарафыннан, мондый органнар яки тиешле вазыйфалар бетерелгән яки күрсәтелгән органнар яки вазыйфаи затларның вәкаләтләре исемлеге үзгәртелгән очракта, туктатылырга мөмкин - җирле үзидарә органнары яки җирле үзидарә вазыйфаи затлары тарафыннан, аларның вәкаләтләренә муниципаль хокукый актны гамәлдән чыгару яки туктатып тору вакытына тиешле муниципаль хокукый актны кабул итү (чыгару), шулай ук суд тарафыннан каралган; ә җирле үзидарә органнары тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән бирелгән аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны җайга салучы өлешендә - Россия Федерациясенең вәкаләтле дәүләт хакимияте органы тарафыннан.

6. Норматив характерда булмаган муниципаль хокукый актның гамәлдә булуы аны кабул иткән (чыгарган) җирле үзидарә органы яки җирле үзидарәнең вазыйфаи заты тарафыннан Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең Россия Федерациясе Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилләр турында Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән тиешле күрсәтмәсен алган очракта кичекмәстән туктатыла. Алынган күрсәтмәнең үтәлеше турында җирлекнең башкарма комитеты яки җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары Россия Федерациясе Президенты каршындагы эшмәкәрләрнең хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилгә өч көн эчендә, ә җирлек Советы алар карар кабул иткән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр итәргә тиеш.

Created by Universal Document Converter

7. Эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләрне ачыклау максатларында эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылган муниципаль норматив хокукый актлар Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелүче экспертизага дучар ителә.

8. Муниципаль хокукый актларны үтәмәгән өчен гражданнар, оешма җитәкчеләре, дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары вазыйфаи затлары федераль законнар һәм административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә җаваплы.

9. Муниципаль берәмлек оештыручы оешмаларның хокукый статусын билгеләүче кеше һәм гражданның хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук җирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр рәсми рәвештә басылып чыкканнан соң (халыкка игълан ителгәннән соң) үз көченә керә.

66 нчы маддә. Гражданнарның ихтыярын турыдан-туры белдерү юлы белән кабул ителгән карарлар

1. Җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү турыдан-туры торак пункт халкы тарафыннан җирле референдумда(гражданнар җыенында) гражданнарның ихтыярын турыдан-туры белдерү юлы белән башкарыла.

2. Әгәр җирлек халкының ихтыярын турыдан-туры белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен өстәмә рәвештә муниципаль норматив хокукый актны кабул итү (чыгару) таләп ителсә, җирле үзидарә органы яки җирлекнең җирле үзидарә вазыйфаи заты, аларның компетенциясенә әлеге актны кабул итү (чыгару) керә, референдумда кабул ителгән карар үз көченә кергән көннән алып 15 көн эчендә тиешле актны әзерләү һәм (яки) кабул итү вакытын билгеләргә тиеш муниципаль норматив хокукый акт. Бу вакыт өч айдан артмаска тиеш.

3. Гражданнарның ихтыярын турыдан-туры белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен кирәкле муниципаль норматив хокукый актны чыгару срогын бозу җирлек башлыгын кире алу, җирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез булып тора.

67 нче маддә. Җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукый актларның төрләре

1. Җирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары үзләренә йөкләнгән вәкаләтләрне үтәү өчен түбәндәге муниципаль хокукый актлар чыгаралар:

1) торак пункт Советы торак пункт Советы карарлары;

2) җирлек башлыгы җирлек башлыгының карарлары һәм боерыклары;

3) җирлекнең башкарма комитеты җирлекнең башкарма комитеты карарлары һәм боерыклары.

Created by Universal Document Converter

2. Җирле үзидарәнең башка вазифаи затлары әлеге уставларга, аларның статусын билгеләүче башка муниципаль норматив хокукый актларга билгеләнгән вәкаләтләре чикләрендә боерыклар һәм боерыклар чыгаралар.

68 нче маддә. Муниципаль хокукый актлар әзерләү

1. Муниципаль хокукый актлар проектларын җирлек башлыгы, җирлек Советы депутатлары, Аксубай районы прокуроры, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, гражданнарның инициатив төркемнәре, шулай ук җирлекнең аны алып бару мәсьәләләре буенча Ревизия комиссиясе кертә ала.

2. Муниципаль хокукый актлар проектларын кертү тәртибе, аларга кушылган документларның исемлеге һәм формасы җирлек Советы Регламенты һәм җирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар проектлары Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелгән Җайлау йогынтысын бәяләргә тиеш.

Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының җайлау йогынтысын бәяләү "Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында"2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә җирле үзидарә органнары (җирле үзидарә органнары вазыйфаи затлары) тарафыннан үткәрелә.

4. Эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукый актларга Экспертиза эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләрне ачыклау максатларында үткәрелә.

5. Муниципаль норматив хокукый актларга экспертиза җирле үзидарә органнары (җирле үзидарә органнары вазыйфаи затлары) тарафыннан "Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында"2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә җирле үзидарә органнарында расланган планнарга ярашлы рәвештә үткәрелә.

69 нчы маддә. Торак пункт советының хокукый актлары

1. Җирлек Советы федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, устав белән аның компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча җирлек территориясендә үтәү өчен мәҗбүри булган кагыйдәләрне билгеләүче карарлар, җирлек башлыгын отставкага җибәрү турында карар, шулай ук җирлек Советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре һәм федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, әлеге устав белән аның компетенциясенә кертелгән башка мәсьәләләр буенча карарлар кабул итә.

Created by Universal Document Converter

2. Җирлек Советы карарлары, әгәр федераль законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының күпчелек тавышы белән кабул ителә.

Җирлек башлыгы тавышы җирлек Советы карарларын кабул иткәндә җирлек Советы депутаты тавышы буларак исәпкә алына.

3. Җирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм бетерүне, җирлек бюджеты акчаларыннан чыгымнарны гамәлгә ашыруны күздә тоткан җирлек Советы карарлары җирлекнең башкарма комитеты инициативасы буенча яки аның нәтиҗәсе булганда гына җирлек Советы каравына кертелергә мөмкин. Әлеге нәтиҗә җирлекнең башкарма комитетына карар проекты тапшырылганнан соң утыз көн эчендә җирлек Советына тапшырыла.

4. Җирлек Советы карарларына җирлек башлыгы аларны кабул иткән көннән алып өч көн эчендә кул куя һәм әлеге уставта билгеләнгән тәртиптә басылып чыга (халыкка чыгарыла).

70 нче маддә. Җирлек башлыгының хокукый актлары

1. Җирлек башлыгы законнарда, әлеге Уставта һәм җирлек Советы карарларында билгеләнгән вәкаләтләре чикләрендә җирлек Советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре, җирлек башкарма комитетының җирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм җирлекнең җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча карарлар һәм боерыклар чыгара, шулай ук җирлек Башкарма комитетының җирлек башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча боерыклары.

2. Җирлек башлыгы әлеге устав белән «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга, башка федераль законнарга ярашлы рәвештә, аның компетенциясенә кертелгән башка мәсьәләләр буенча карарлар һәм боерыклар чыгара.

71 нче маддә. Муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару (халыкка чыгару) һәм үз көченә керү тәртибе.

1. Җирлек Советы карарлары, әгәр карар үзе башканы билгеләмәсә, җирлек башлыгы тарафыннан имзаланганнан соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Җирлек советының салымнар һәм җыемнар турындагы норматив хокукый актлары Россия Федерациясе Салым кодексына ярашлы рәвештә үз көченә керә.

Җирлек Советының җирлек уставын кабул итү яки әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карарлары Федераль закон, әлеге устав белән билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

Created by Universal Document Converter

2. Җирлек башлыгының, җирлек Башкарма комитетының хокукый актлары, әгәр актлар белән башкасы билгеләнмәгән булса, имзаланган көннән үз көченә керә.

3. Муниципаль берәмлек оештыручы оешмаларның хокукый статусын билгеләүче кеше һәм гражданның хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук җирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр рәсми рәвештә басылып чыкканнан соң (халыкка игълан ителгәннән соң) үз көченә керә.

4. Һәр муниципаль хокукый актта аның реквизитлары булырга тиеш: аның исеме, имзалану датасы (җирлек Советы кабул иткән хокукый актлар өчен шулай ук җирлек Советы кабул иткән дата), теркәлү номеры, хокукый актка кул куйган вазифаи затның исеме, мөһер.

5. Җирлек Советының җирлек бюджеты турында, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү, аны гамәлдән чыгару һәм аның гамәлдә булуын туктату, аның үтәлеше турында хисап, җирле салымнар һәм җыемнар билгеләү турында карарлары ,җирлек Советы, җирлек башлыгы, җирлек башкарма комитеты тарафыннан кабул ителгән башка норматив хокукый актлар, муниципаль хокукый актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, җирлек Советы тарафыннан имзаланганнан соң җиде көн эчендә рәсми рәвештә бастырылырга (халыкка чыгарылырга)тиеш, анда Федераль закон белән чикләнгән мәгълүмат бар.

6. Муниципаль сайлаулар, җирле референдум, җирлек Советы депутатын чакыртып алу, җирлек чикләрен үзгәртү, җирлекне үзгәртеп кору, җирлек башлыгын һәм аның урынбасарын сайлау мәсьәләсе буенча тавыш бирү турында норматив булмаган хокукый актлар һәм законнарга ярашлы рәвештә башка актлар мәҗбүри рәвештә бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

7. Закон яки әлеге Устав нигезендә рәсми рәвештә бастырып чыгару (халыкка җиткерү) мәҗбүри булмаган нормага каршы муниципаль хокукый актлар аларны чыгарган органнар яки җирле үзидарә вазифаи затлары карары буенча бастырылырга (халыкка җиткерелергә) мөмкин.

8. Бастырып чыгарганда (халыкка чыгарганда) муниципаль хокукый актның реквизитлары, район газетасы «Сельская новь» ның чыгу датасы, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштыру датасы, торак пунктның мәгълүмати стендларында урнаштыру датасы күрсәтелә

9. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны рәсми рәвештә бастырып чыгару аларның тулы текстын район газетасы «Сельская новь» да бастырып чыгару яки аларның тулы текстын Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштыру юлы белән башкарыла.

Өстәмә рәвештә муниципаль норматив хокукый актлар Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында, Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында ,ельелкино авыл җирлегенең мәгълүмати стендларында урнаштырылырга мөмкин.

Created by Universal Document Converter

10. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны халыкка җиткерү аларның тулы текстларын торак пунктлар территориясендәге мәгълүмати стендларга урнаштыру юлы белән аларны гомуми мәгълүматка җиткерүдән гыйбарәт. Күрсәтелгән мәгълүмат стендлары саны, аларның урнашу урыннары җирлек Советы тарафыннан раслана һәм җирлек халкының норматив һәм башка хокукый актлар тексты белән тоткарлыксыз танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актлар күрсәтелгән мәгълүмат стендларында алар урнаштырылган көннән алып 30 көн дәвамында булырга тиеш".

11. Муниципаль норматив хокукый актлар, шул исәптән җирле референдумда (гражданнар җыенында) кабул ителгән хокукый актлар рәвешендә рәсмиләштерелгән карарлар, Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлар регистрына кертелергә тиеш, аны оештыру һәм алып бару Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

72 нче маддә. Торак пункт территориясен төзекләндерү кагыйдәләренең эчтәлеге

1. Җирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре-Россия Федерациясе законнары һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, шулай ук Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә җирлек территориясен төзекләндерүгә һәм төзекләндерү элементларына таләпләр, җирлек территориясен төзекләндерү буенча чаралар исемлеген, аларны үткәрү тәртибен һәм вакытлычалыгын билгеләүче муниципаль хокукый акт.

2. Торак пункт территориясен төзекләндерү кагыйдәләре торак пункт Советы тарафыннан раслана.

3. Торак пунктны төзекләндерү кагыйдәләре:

1) гомуми файдаланудагы территорияләрне тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, корылмаларның, корылмаларның фасадларының һәм саклагыч конструкцияләренең тышкы күренеше;

3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, тоту һәм торгызу, шул исәптән җир эшләре үткәрелгәннән соң;

4) торак пункт территориясен яктыртуны оештыру, биналарны, корылмаларны, корылмаларны архитектура яктыртуны кертеп;

5) торак пункт территориясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннарны, чәчәк бакчаларын һәм үләнле үсемлекләр белән биләнгән башка территорияләрне булдыру, тоту, торгызу һәм саклау тәртибен;

7) балалар һәм спорт мәйданчыкларын, хайваннарны йөртү өчен мәйданчыкларны, парковкаларны (парковка урыннарын), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм тоту;

Created by Universal Document Converter

8) җәяүлеләр коммуникацияләрен оештыру, шул исәптән тротуарлар, аллеялар, юллар, сукмаклар;

9) күрсәтелгән территория буенча инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэмин итү максатыннан торак пункт территориясен төзекләндерү;

10) торак пункт территориясен җыештыру, шул исәптән кышкы чорда;

11) яңгыр суларын агызуны оештыру;

12) җир эшләрен башкару тәртибе;

13) биналарның, корылмаларның, корылмаларның, җир кишәрлекләренең финанс, милекчеләре һәм (яки) башка законлы хуҗаларының (күпфатирлы йортлардагы милекчеләрдән һәм (яки) башка законлы милекчеләрдән тыш, алар астында җир кишәрлекләре барлыкка килмәгән яки мондый йортлар чикләре буенча төзелгән) янәшәдәге территорияләрне тотуда катнашуы;

14) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртипкә ярашлы рәвештә янәшәдәге территорияләр чикләрен билгеләү;

15) авыл җирлеге территориясен бәйрәмчә рәсмиләштерү;

16) торак пункт территориясен төзекләндерү буенча чараларны гамәлгә ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе;

17) торак пункт территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру.

3. Татарстан Республикасы законы белән аерым муниципаль берәмлекләрнең табигый-климат, географик, социаль-икътисади һәм башка үзенчәлекләреннән чыгып, торак пунктлар территориясен төзекләндерү кагыйдәләре белән көйләнә торган башка мәсьәләләр каралган.

XI бүлек. ТОРАК ПУНКТНЫҢ ИКЪТИСАДИ НИГЕЗЕ

73 нче маддә. Торак пунктның икътисади нигезе

1. Җирлекнең икътисади нигезен муниципаль милектә булган милек, җирлек бюджеты акчалары, шулай ук җирлекнең милек хокуклары тәшкил итә.

74 нче маддә. Җирлекнең муниципаль милке

1. Торак пункт милкендә булырга мөмкин:

1) җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү өчен билгеләнгән милек;

Created by Universal Document Converter

2) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән очракларда җирлекнең җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт, шулай ук «җирле үзидарә органнарын оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 4 өлешендә каралган тәртиптә җирле үзидарә органнарының аерым вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт Россия Федерациясендә үзидарәләр.

3) җирлек Советы карарларына ярашлы рәвештә җирлекнең җирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары, муниципаль хезмәткәрләр, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләре эшчәнлеген тәэмин итү өчен билгеләнгән милек;

4) җирле үзидарә органнарына федераль законнар белән хәл итү хокукы бирелгән һәм җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү өчен билгеләнгән милек;

5) федераль законнарга ярашлы рәвештә башка милек;

75 нче маддә. Җирлекнең муниципаль милке белән идарә итү, файдалану һәм аның белән идарә итү

1. Җирле үзидарә органнары җирлек исеменнән муниципаль милеккә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга һәм аларга ярашлы рәвештә кабул ителә торган җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларына ярашлы рәвештә мөстәкыйль рәвештә ия булалар, файдаланалар һәм алар белән идарә итәләр.

2. Җирле үзидарә органнары муниципаль милекне физик һәм юридик затларга, Россия Федерациясе дәүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына һәм башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнарына вакытлыча яки даими файдалануга тапшырырга, федераль законнар нигезендә читләштерергә, башка килешүләр төзергә хокуклы.

3. Җирле үзидарә органнары муниципаль милек реестрын Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы билгеләгән тәртиптә алып баралар.

76 нчы маддә. Муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр һәм хуҗалык җәмгыятьләре

1.Торак пункт муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, үзгәртеп оештыра һәм бетерә ала, Хуҗалык җәмгыятьләре, шул исәптән җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле муниципальара җәмгыятьләр төзүдә катнаша ала. Оештыручының муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә карата функцияләрен һәм вәкаләтләрен җирле үзидарәнең вәкаләтле органнары башкара.

Created by Universal Document Converter

2. Оештыручының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органнары муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрнең максатларын, эшчәнлек шартларын һәм тәртибен билгелиләр, аларның уставларын раслыйлар, әлеге предприятиеләр һәм учреждениеләр җитәкчеләрен вазыйфага билгелиләр һәм вазыйфаларыннан азат итәләр, әлеге Уставта һәм муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә аларның эшчәнлеге турында хисаплар тыңлыйлар.

3. Җирлекнең җирле үзидарә органнары җирлек исеменнән муниципаль казна учреждениеләренең йөкләмәләре буенча субсидияле җавап бирәләр һәм федераль закон белән билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә аларның үтәлешен тәэмин итәләр.

77 нче маддә. Җирлекнең муниципаль милкен хосусыйлаштыру тәртибе һәм шартлары

1. Муниципаль милекне хосусыйлаштыру тәртибе һәм шартлары федераль законнарга ярашлы рәвештә җирлек Советы карарлары белән билгеләнә.

2. Муниципаль милекне кулланудан һәм хосусыйлаштырудан кергән керемнәр авыл җирлеге бюджетына керә.

78 нче маддә. Җирле үзидарә органнарының муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләре

Җирле үзидарә органнарының муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, шулай ук физик затлар белән мөнәсәбәтләре, әгәр законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, килешү нигезендә төзелә.

XII бүлек. ТОРАК ПУНКТНЫҢ ФИНАНС НИГЕЗЕ

79 нчы маддә. Торак пункт бюджеты

1. Торак пунктның үз бюджеты бар.

2. Җирлек бюджеты җирлек советының Муниципаль норматив хокукый акты формасында эшләнә һәм раслана.

3. Җирлек бюджетында җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән керемнәр һәм җирлекнең җирле үзидарә органнары тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән бирелгән аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү өчен бирелгән субвенцияләр, шулай ук күрсәтелгән керемнәр һәм

Created by Universal Document Converter

субвенцияләр хисабына җирлек бюджетының тиешле чыгымнары аерым карала.

4. Җирлекнең җирле үзидарә органнары федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм аларга ярашлы рәвештә Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында кабул ителә торган тәртиптә федераль дәүләт хакимияте органнарына һәм (яки) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына җирлек бюджеты үтәлеше турында хисаплар тапшыралар.

80 нче маддә. Торак пунктта бюджет процессы

1. Җирлек бюджетын формалаштыру, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен контрольдә тоту җирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль рәвештә башкарыла. Җирлек бюджетын формалаштыру, раслау һәм үтәү тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы, федераль законнар һәм аларга ярашлы рәвештә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

2. Җирлек бюджеты проекты, җирлек бюджетын раслау турында җирлек Советы карары, аның үтәлеше турында еллык хисап, җирлек бюджеты үтәлеше барышы һәм җирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләре саны турында квартал саен рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

3. Җирле салымнар турында муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү турында җирлек Советының муниципаль норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган җирлек Советына җирле бюджет турында карар проектын керткән көнгә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча җирлек советының Муниципаль норматив хокукый актлары кабул ителергә тиеш.Чираттагы финанс елы һәм план чоры.

4. Җирлек бюджеты проекты өч елга (Чираттагы финанс елы һәм план чоры) төзелә һәм раслана.

5. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты проекты җирлекнең чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында җирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы нигезендә төзелә.

6. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты проекты Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм җирлек советының әлеге муниципаль хокукый акты нигезендә җирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда төзелә.

7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты проектын төзү:

Created by Universal Document Converter

Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Җыенына Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен билгеләүче мөрәҗәгате нигезләмәләре;

торак пунктның социаль-икътисади үсешен фаразлау;

- җирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

- муниципаль программалар.

- дәүләт (муниципаль) программаларында (дәүләт (муниципаль) программалары проектында, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектларында);

Россия Федерациясенең таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре;

- бюджет прогнозы: бюджет прогнозы проекты, бюджет прогнозына үзгәрешләр проекты) озак вакытлы чорга.

8. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турында карарда бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, җирлек советының муниципаль хокукый актлары (бюджет турында карардан тыш) белән билгеләнгән башка күрсәткечләр керә.

9. Җирлек бюджеты турында карар белән:

- җирлек бюджеты керемнәренең Баш администраторлары Исемлеге;

- җирлек бюджеты дефицитын финанслау чыганакларының Баш администраторлары Исемлеге;

- чыгым төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) яки бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары муниципаль программалары һәм эшчәнлекнең программа булмаган юнәлешләре), чыгым төрләренең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) һәм (яки) максатчан статьялары муниципаль программалары һәм эшчәнлекнең программа булмаган юнәлешләре), төр төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнары, шулай ук бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законы, җирлек Советының муниципаль хокукый акты белән билгеләнгән;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына чыгымнарны ведомство структурасында бюджет чыгымнарын классификацияләүнең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм чыгым төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү;

җәмәгать норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлтелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

Created by Universal Document Converter

башка бюджетлардан алынган һәм (яки) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

- план чорының беренче елына җирлек бюджетының шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләменең 2,5 процентыннан ким булмаган күләмдә (максатчан билгеләнешкә ия булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына гомуми күләмнең 5 процентыннан ким булмаган күләмдә торак пункт бюджеты чыгымнары (Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатлы билгеләнүләре булган);

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет дефицитын финанслау чыганаклары;

- Чираттагы финанс елыннан һәм һәр план чорыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелгән;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнгән һәм аңа ярашлы рәвештә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, җирлек советының Муниципаль норматив хокукый актлары тарафыннан кабул ителгән җирлек бюджетының башка күрсәткечләре.

10. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турында карар проекты расланган бюджетның план чоры параметрларын үзгәртү һәм аларга бюджет проектының план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турында карар проекты план чорының расланган бюджеты күрсәткечләрен төгәлли һәм төзелә торган бюджетның план чорының икенче елы күрсәткечләрен раслый.

11. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турында карар проекты белән бер үк вакытта җирлек Советына:

- җирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

агымдагы финанс елының узган чорында торак пунктның социаль-икътисади үсешенең алдан йомгаклары һәм агымдагы финанс елында торак пунктның социаль-икътисади үсешенең көтелгән йомгаклары;

торак пунктның социаль-икътисади үсеше фаразы;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына торак пунктның тупланма бюджетының төп характеристикаларын (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты) фаразлау;

- җирлек бюджеты проектына аңлатма язуы;

- бюджетара трансфертларны бүлү методикасы (методика проектлары) һәм исәп-хисаплары;

Чираттагы финанс елыннан һәм һәр план чорыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның югары чиге;

Created by Universal Document Converter

- агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;

җирлек Советы, җирлекнең Ревизия комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән, күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары проектлары, күрсәтелгән бюджет сметаларына карата җирлекнең башкарма комитеты белән фикер каршылыклары килеп чыккан очракта тәкъдим ителә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән һәм аңа ярашлы рәвештә Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм әлеге Уставта кабул ителгән башка документлар һәм материаллар.

Бюджет ассигнованиеләрен муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программа юнәлешләре буенча бүлү бюджеты турында карар белән расланган очракта, бюджет турында карар проектына муниципаль программаларның паспортлары тапшырыла.

Әгәр бюджет турында карар проекты бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү кушымтасын үз эченә алмаса, бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү кушымтасы бюджет турында карар проектына аңлатма язуына кушымталар составына кертелә.

12. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты проектын төзү җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителә торган федераль законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

13. Җирлекнең башкарма комитеты җирлек советына чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проектын агымдагы елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча кертә.

14. Җирлек бюджеты турында карар проектын карау һәм аны раслау тәртибе, җирлек советының Муниципаль норматив хокукый акты белән билгеләнгән, Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан бюджет турында карарның үз көченә керүен, шулай ук күрсәтелгән карар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1841 статьясы нигезендә күрсәткечләрне һәм характеристикаларны раслауны күздә тотарга тиеш.

15. Җирлек бюджеты турында Карар 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яки) җирлек бюджеты турында карарда башкасы каралмаган булса.

Җирлек бюджеты турында карар билгеләнгән тәртиптә имзаланганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә бастырылырга (халыкка чыгарылырга) тиеш.

16. Җирлекнең җирле үзидарә органнары җирлек бюджетының балансслы булуын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салу, бюджет процессын гамәлгә ашыру, дефицит күләме, Муниципаль бурыч күләме һәм структурасы, җирлекнең бюджет йөкләмәләрен үтәү буенча билгеләнгән федераль законнарның һәм Татарстан Республикасы законнарының үтәлешен тәэмин итә.

Created by Universal Document Converter

17. Торак пункт бюджеты керемнәре Россия Федерациясе бюджет законнарына, салымнар һәм җыемнар турында законнарга һәм башка мәҗбүри түләүләр турында законнарга ярашлы рәвештә формалаштырыла.

18. Җирлек бюджеты чыгымнары Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган формаларда башкарыла.

19. Җирлек бюджетының федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен финанслауга чыгымнарын гамәлгә ашыру, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән очраклардан тыш, рөхсәт ителми.

20. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексына ярашлы рәвештә башкарыла.

81 нче маддә. Муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен сатып алулар

1. Муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 05 маендагы 44-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу җирлек бюджеты акчалары хисабына башкарыла.

82 нче маддә. Торак пункт гражданнарының үзара салым салу чаралары

1. Гражданнарның үз-үзләренә салым салу чаралары дип гражданнарның җирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итү өчен бер тапкыр түләүләре аңлатыла. Гражданнарның үзара салым тәртибендә түләүләр күләме, аерым категория гражданнардан тыш, җирлектә яшәүчеләрнең гомуми санының 30 процентыннан артмаска тиеш булган (җирлек составына керүче торак пункт), алар өчен түләүләр күләме киметелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарның бер тапкыр түләүләрен кертү һәм куллану мәсьәләләре җирле референдумда, ә «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясының 1 өлешендәге 4.1 пунктында каралган очракларда гражданнар җыенында хәл ителә.

3. Җирле референдумда Гражданнарның бер тапкыр бирелә торган түләүләрен җыю турындагы карар басылып чыккач җирлекнең башкарма комитеты:

- референдум карарында каралган эшләрне башкаруны оештыра һәм әлеге карарда каралган тәртиптә җирлек халкы алдында аларның үтәлеше турында хисап бирә.

Created by Universal Document Converter

4. Гражданнарның үзара салым акчалары җирлек бюджетының үз керемнәренә карый.

83 нче маддә. Торак пунктның муниципаль үзләштерүләре

1. Җирлек бюджеты дефицитын финанслау һәм бурыч йөкләмәләрен түләү максатларында муниципаль эчке бурычларны федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә башкарырга хокуклы.

2. Муниципаль заимствованияләрне җирлек исеменнән гамәлгә ашыру хокукы Россия Федерациясе Бюджет кодексына һәм әлеге Уставка ярашлы рәвештә җирлекнең башкарма комитетына карый.

3. Агымдагы финанс елы башына җирлек бюджеты акчаларының калдыклары агымдагы финанс елында җирлек бюджеты турында карар белән җирлек бюджеты дефицитын финанслауның күрсәтелгән чыганагы буларак каралган акчалардан артык күләмдә касса өзеклекләрен каплауга юнәлтелергә мөмкин.

84 нче маддә. Җирлекнең җирле бюджеты үтәлеше

1. Җирле бюджет Россия Федерациясе Бюджет кодексына ярашлы рәвештә башкарыла.

2. Җирлек бюджеты касса бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә башкарыла.

3. Җирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтү, җирлек бюджеты акчаларын алучыларның шәхси счетларын ачу һәм алып бару Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

4. Җирлек бюджетының үтәлеше җирлекнең җыелма бюджет рәсеме һәм җирлекнең касса планы нигезендә оештырыла.

85 нче маддә. Бюджет хисабы. Җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисап

1. Җирлекнең бюджет хисабы еллык булып тора.

2. Җирлекнең бюджет хисабы җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының җыелма бюджет хисабы нигезендә төзелә.

3. Җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисап җирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

4. Җирлек Советына тапшырылганчы җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисап тышкы тикшерүгә дучар ителә, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисабын тышкы

Created by Universal Document Converter

тикшерүне һәм җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка нәтиҗә әзерләүне үз эченә ала.

Җирле бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы тарафыннан муниципаль берәмлек вәкиллекле органының муниципаль хокукый акты белән билгеләнгән тәртиптә, РФ Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып башкарыла.

5. Җирлекнең башкарма комитеты агымдагы финанс елының 1 апреленнән дә соңга калмыйча җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап тапшыра. Җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка нәтиҗә әзерләү бюджет акчаларының баш администраторларының еллык бюджет хисабын тышкы тикшерү мәгълүматлары нигезендә 1 айдан артмаган срокта үткәрелә.

6. Җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка нәтиҗә җирлекнең Ревизия комиссиясе тарафыннан җирлек Советына бер үк вакытта җирлекнең башкарма комитетына җибәрелә.

7. Ел саен агымдагы финанс елының 1 маеннан да соңга калмыйча җирлекнең башкарма комитеты җирлек советына хисап финанс елында җирлек бюджеты үтәлеше турында карар проекты, җирлек бюджеты үтәлеше турында башка бюджет хисабы һәм Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар кушымтасы белән җирлек Советының хисап финанс елында җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисабын тапшыра.

8. Җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапны карау нәтиҗәләре буенча җирлек Советы җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапны раслау яки кире кагу турында Карар кабул итә.

Җирлек Советы җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапны кире каккан очракта, ул мәгълүматны дөрес чагылдырмау яки тулы булмаган фактларны бетерү һәм 1 айдан да артмаган вакытка кабат тапшыру өчен кайтарыла.

9. Җирлек бюджеты үтәлеше турында карар белән җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап финанс елы өчен җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап раслана, анда керемнәрнең, чыгымнарның һәм җирлек бюджеты дефицитының гомуми суммасы күрсәтелә.

Җирлек Советының хисап финанс елы өчен җирлек бюджеты үтәлеше турындагы карарына аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- җирлек бюджеты керемнәре бюджет керемнәре классификациясе кодлары буенча;

- җирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы буенча җирлек бюджеты чыгымнары;

Created by Universal Document Converter

- бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча җирлек бюджеты чыгымнары;

- бюджет дефицитын финанслау чыганакларын классификацияләү кодлары буенча җирлек бюджеты дефицитын финанслау чыганаклары;

86 нчы маддә. Муниципаль финанс контроле

1. Муниципаль финанс контроле Россия Федерациясе бюджет законнарын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен көйләүче башка норматив хокукый актларны үтәүне тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, алдан һәм аннан соңгысына бүленә.

2. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контроле Аксубай муниципаль районы Контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлеге булып тора.

3. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә Эчке муниципаль финанс контроле Аксубай муниципаль районы Финанс-бюджет палатасының контроль эшчәнлеге булып тора.

4. Алдан контроль җирлекнең җирле бюджетын үтәү процессында бюджет бозуларын кисәтү һәм туктату максатларында башкарыла.

5. Алдагы контроль җирлек бюджеты үтәлеше нәтиҗәләре буенча аларның законлы үтәлешен, исәп-хисапның дөреслеген һәм хисаплылыгын билгеләү максатыннан башкарыла.

XIV БҮЛЕК. ТОРАК ПУНКТ УСТАВЫН КАБУЛ ИТҮ. ӘЛЕГЕ УСТАВКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ

87 нче маддә. Торак пункт Уставы проектын әзерләү, әлеге Уставка үзгәрешләр кертү тәртибе

Created by Universal Document Converter

1. Җирлек уставы проекты, җирлек советының әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турындагы карары проекты җирлек башлыгы, җирлек Советы депутатлары, район прокуроры, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, гражданнарның инициатив төркемнәре тарафыннан җирлек Советына кертелергә мөмкин.

2. Җирлек Уставы проектын, әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турында карар проектын әзерләү өчен җирлек Советы карары белән махсус комиссия төзелергә мөмкин. Әлеге комиссия эшендә катнашу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре, экспертлар чакырылырга мөмкин.

3. Җирлек уставы проекты, җирлек уставын кабул итү, җирлек уставына үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәлә каралганчы 30 көннән дә соңга калмыйча җирлек уставына үзгәрешләр кертү турындагы муниципаль норматив хокукый акт проекты, җирлек Советы тарафыннан билгеләнгән күрсәтелгән Устав проекты, күрсәтелгән муниципаль норматив хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук гражданнарның катнашу тәртибен бер үк вакытта бастырып чыгару (игълан итү) белән рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга (игълан ителергә) тиеш аның фикер алышуында. Җирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук җирлек уставына әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция яки Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл кабатлау формасында үзгәрешләр кертелгән очракта гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибен рәсми рәвештә бастырып чыгару (халыкка җиткерү) таләп ителми.

4. Җирлек уставы проекты, җирлек советының әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турындагы карары буенча, аларны карау алдыннан җирлек Советы утырышында әлеге уставка ярашлы рәвештә ачык тыңлаулар үткәрелә.

88 нче маддә. Торак пункт уставын кабул итү, әлеге Уставка үзгәрешләр кертү тәртибе

Created by Universal Document Converter

1. Җирлек Уставы проектын, әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турында карар проектын карау җирлек Советы Регламентына ярашлы рәвештә кимендә ике укылышта башкарыла.

2. Җирлек уставы проекты, әлеге уставка үзгәрешләр кертү турында карар проекты кабул ителгәннән соң, әлеге проект беренче укылышта җирлек башлыгы тарафыннан җирлек Советы депутатларына, хокук булдыру инициативасы хокукының башка субъектларына төзәтмәләр кертү өчен җибәрелә.

3. Җирлек уставы, җирлек Советы карары уставка үзгәрешләр кертү турында җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының өчтән ике өлеше күпчелек тавыш белән кабул ителә. Әгәр җирлек башлыгы җирлек Советы рәисе вәкаләтләрен башкарса, җирлек башлыгы тавышы җирлек уставы, җирлек Советы депутаты тавышы буларак җирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгәндә исәпкә алына.

4. Җирлек Уставын яңа редакциядә муниципаль хокукый акт белән җирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында язарга ярамый. Бу очракта җирлекнең яңа Уставы кабул ителә, ә элек гамәлдә булган җирлек уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актлар җирлекнең яңа Уставы үз көченә кергән көннән үз көчен югалткан дип таныла.

89 нчы маддә. Торак пункт Уставының, әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турындагы карарның үз көченә керү тәртибе

1. Җирлек уставы, җирлек советының әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турындагы карары алар кабул ителгәннән соң җирлек башлыгы тарафыннан Муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы территориаль органына Федераль законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен җибәрелә.

2. Җирлек уставы, җирлек советының әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турындагы карары дәүләт теркәвеннән соң рәсми рәвештә басылып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш һәм Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының «Россия Федерациясендә норматив хокукый актлар» порталында рәсми рәвештә басылып чыккач (халыкка игълан

Created by Universal Document Converter

ителгәч) үз көченә керә (http://pravo-minjust.ru, http://право-минюст.рф) Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә

Җирлек башлыгы теркәлгән җирлек уставын, муниципаль хокукый актны муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы территориаль органыннан кергән көннән алып җиде көн эчендә җирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә) тиеш.

1. Муниципаль берәмлек Уставына кертелгән һәм җирле үзидарә органнары структурасын үзгәртүче үзгәрешләр һәм өстәмәләр, җирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләрне аеру (муниципаль берәмлек уставын федераль законнарга туры китерү очракларыннан тыш, шулай ук вәкаләтләрне, вәкаләтләр срогын, җирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфаи затларын сайлау тәртибен үзгәртүдән тыш), вәкиллек органнарының вәкаләтләре срогы тәмамланганнан соң үз көченә керә муниципаль берәмлек органнары, муниципаль берәмлек уставына күрсәтелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт кабул иткән.

4. Җирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукый акт белән кертелә, ул Рәсмиләштерелергә Мөмкин:

1) җирлек советы рәисе һәм җирлек башлыгы тарафыннан имзаланган яки җирлек советы рәисе вәкаләтләрен башкаручы берүзе җирлек башлыгы тарафыннан имзаланган җирлек Советы карары;

2) җирлек Советы кабул иткән һәм җирлек башлыгы имзалаган аерым норматив хокукый акт. Бу очракта әлеге хокукый актта җирлек советының аны кабул итү турындагы карарына реквизитлар куела. Җирлек Советының мондый карарына көчеш положениеләрен һәм (яки) җирлек уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләрнең үз көченә керүе турындагы нормаларны кертү рөхсәт ителми.

Created by Universal Document Converter

Created by Universal Document Converter